

11.6.2014/15.2.2017

LIITE 2**POHJOIS-SOISALON VESIOSUUSKUNNAN VESIJOHTOVERKOSTON TOIMINTA-ALUEEN HYVÄKSYMINEN****TOIMINTA-ALUE EHDOTUKSESTA SAADUT LAUSUNNOT JA MIELIPITEET VASTINEINEEN**

Pohjois-Soisalon vesiosuuskunta on jättänyt Kuopion kaupungille esityksen toiminta-alueen hyväksymisestä 26.3.2013. Kaupunkirakennelautakunta hyväksyi 9.10.2013 Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan toiminta-alue esityksen MRL 65 §:n ja MRA 27 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville asetettavaksi vähintään 30 päivän ajaksi sekä varasi valvontaviranomaisille ja alueen kiinteistöille tulla kuulluksi ennen hyväksymispäätöksen tekemistä.

Esitys toiminta-alueeksi oli julkisesti nähtävänä 14.10. -11.11.2013 välisenä aikana. Toiminta-alue esitys toimitettiin lausuntoa varten vesihuoltolain mukaisille valvontaviranomaisille: Pohjois-Savon ELY-keskukselle, Kuopion kaupungin ympäristöterveysviranomaiselle ja Kuopion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Lisäksi lausunnot pyydettiin Kuopion alueelliselta rakennusvalvontaviranomaiselta, Kuopion kaupungin strategiselta maankäytön suunnittelulta, Kuopion Vesi Liikelaitokselta ja Leppävirran kunnalta.

Lausunnot saatiin Pohjois-Savon ELY-keskuksen Ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueelta, Kuopion kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunnalta, Leppävirran kunnalta ja Kuopion Vesi Liikelaitoksen johtokunnalta. Mielipiteen antoi yksityishenkilö, johon Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnanhallitus antoi vastineen. Lisäksi yksityishenkilö jätti täydennetyn mielipiteen, joka saapui myöhästyneenä.

Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan esittämää toiminta-aluetta ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa saatujen lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta.

**Pohjois-Savon Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto 5.11.2013
Lausuntopyyntönne 17.10.2013, Asianrot3125,3750, 7183, 7193, 7202,
7203/2013 Tehtävä 14.05.00.01**

Vesihuoltolaitosten toiminta-alueen hyväksyminen

Kunta hyväksyy alueellaan toimivalle vesihuoltolaitokselle toiminta-alueen ja tarvittaessa muuttaa hyväksyttyä toiminta-aluetta vesihuoltolaitoksen esityksestä tai, jos laitos ei tällaista esitystä ole tehnyt, laitosta kuultuaan. Toiminta-alueella voi olla vedenjakelun- ja viemäröinninalueita sekä näille määriteltyjä verkostonrakentamisen aikatauluja. Ennen toiminta-alueen hyväksymistä tai muuttamista asiasta on pyydettävä lausunto valvontaviranomaiselta sekä varattava alueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille tilaisuus tulla kuulluksi.

Kuopion kaupunki pyytää valvontaviranomaisen lausuntoa vesiosuuskuntien vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden tarkistamisesta ja laajentamisesta.

Toiminta-alueiden laajentaminen ja tarkistaminen koskee seuraavia vesihuoltolaitosta Kuopion kaupungin alueella:

Etelä-Kuopion, Itä-Kallaveden, Karttulan, Pohjois-Soisalon, Pohjois-Tuusniemen, ja Vellikankaan vesiosuuskunnat.

Kiinteistöjen omistajien ja haltijoiden kuuleminen

Kunta kuulee vesihuoltolain 8 §:n mukaisesti alueen kiinteistöjen omistajia ja haltijoita. Asiakirjat ovat nähtävillä 14.10 - 11.11.2013 välisen ajan Kuopion kaupungin asiakaspalvelussa sekä ilmoitustaululla.

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden rajauksesta

Vesihuoltolain (119/2001) 5 §:ssä on asetettu kunnalle yleinen velvollisuus kehittää vesihuoltoa alueellaan yhdyskuntakehitystä vastaavasti. Kehittämisellä tarkoitetaan vesihuollon palvelujen tarpeen ja saatavuuden seuraamista, tavoitteiden asettamista palvelujen parantamiselle sekä tarvittavien toimenpiteiden yleistä suunnittelua koko kunnan alueella. Kehittämisvastuustaan kunta huolehtii erityisesti laatimalla ja pitämällä ajan tasalla alueensa kattavat vesihuollon kehittämissuunnitelmat. Suunnitelman ajan tasalla pitämisen kautta kunnan tulisi myös seurata suunnitelman toteutumista ja tarvittaessa tarkistaa suunnitelmaa. Kuopion vesihuollon kehittämissuunnitelma vuoteen 2020 on hyväksytty 17.6.2013 § 79 Kuopion kaupungin valtuustossa.

Vesihuoltolain soveltamisen kannalta on keskeistä, mitkä alueet sisällytetään vesihuoltolaitosten toiminta-alueisiin. Lain 7 §:ssä säädetään alueista, jotka vesihuoltolaitoksen toiminta-alueiden tulee kattaa. Tarkoituksena on, että toiminta-alueisiin sisällytetään kaikki sellaiset alueet, joilla vesihuolto on parhaiten järjestettävissä liittämällä kiinteistöt vesihuoltolaitoksen verkostoon. Lisäksi vesihuoltolain 6 § asettaa vähimmäisvaatimuksen alueiden toiminta-alueisiin sisällyttämiselle. Edelleen yhdyskuntajätevesistä annetun valtioneuvoston asetuksen (888/2006) 3 § edellyttää taajamien sisällyttämistä vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen jätevesiviemäriverkoston piiriin.

Etelä-Kuopion vesiosuuskunnan vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen tarkistaminen

Kuopion kaupunki on päivittänyt kunnan vesihuoltolain mukaisen kehittämissuunnitelman.

Etelä-Kuopion vesiosuuskunnan vastuulle tulee nyt vahvistettavaksi esitetyn toiminta-alueajauksen mukaisesti Kuopion Pellesmäen vesihuolto Oy jätevesienviemäroinnin rakentaminen. Pohjois-Savon ELY-keskus katsoo, että alueen vesihuollosta tulisi muodostaa kokonaisuus. Vesihuoltoon liittyvän riskienhallinnan ja toiminnan jatkuvuuden kannalta on tarkoituksenmukaista, että Pellesmäen vesihuolto Oy koko toiminta yhdistää Etelä-Kuopion vesiosuuskunnan

toiminta-alueeseen. Pohjois-Savon ELY -keskuksella ei ole huomautettavaa Etelä-Kuopion vesiosuuskunnan toiminta-alueesta.

Itä-Kallaveden vesiosuuskunnan vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen tarkistaminen

Kuopion kaupunki on päivittänyt kunnan vesihuoltolain mukaisen kehittämissuunnitelman. Itä-Kallaveden vesiosuuskunnan toiminta-alueen keskeisimmät laajennukset koskevat Vaajasalon saaren aluetta. ELY-keskus katsoo, että alueen maankäytönsuunnittelun ja vesihuollon yhteensovittaminen on alueella tärkeää. Näillä toimenpiteillä on tavoitteena, että Itä-Kallaveden vesiosuuskunta pystyy vastaamaan vesihuollosta alueella. Pohjois-Savon ELY-keskuksella ei ole huomautettavaa Itä-Kallaveden vesiosuuskunnan toiminta-alueesta.

Karttulan vesiosuuskunnan vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen tarkistaminen

Kuopion kaupunki on päivittänyt kunnan vesihuoltolain mukaisen kehittämissuunnitelman. Karttulan vesiosuuskunnan vesi- ja viemäriverkostot muodostavat laajan kokonaisuuden sekä vesihuoltolaitostoiminta ulottuu myös Tervon kunnan ja Suonenjoen kaupungin alueille. Pohjois-Savon ELY-keskuksella ei ole huomautettavaa Karttulan vesiosuuskunnan toiminta-alueesta.

Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen tarkistaminen

Kuopion kaupunki on päivittänyt kunnan vesihuoltolain mukaisen kehittämissuunnitelman.

- 1) Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan vesijohtoverkosto muodostaa laajan kokonaisuuden Soisalon saaren ja Puutossalmen alueilla. Vesihuoltolaitoksen vesijohtoverkosto kytkeytyy toiminnallisesti Kuopion Veden ja Etelä-Kuopion vesiosuuskunnan vesijohtoverkostojen alueisiin. Vedenhankinnan tarpeiden kehittyessä sekä Kuopion kaupungin maankäytönsuunnittelun toteutuessa on huolehdittava osuuskunnan toiminta-alueen ja vesihuollon toimintamahdollisuuksien päivittämisestä. Pohjois-Savon ELY-keskuksella ei ole huomautettavaa Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan toiminta-alueesta.

Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnan vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen tarkistaminen

Kuopion kaupunki on päivittänyt kunnan vesihuoltolain mukaisen kehittämissuunnitelman.

Pohjois-Savon ELY-keskuksella ei ole huomautettavaa Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnan toiminta-alueesta.

Vesiosuuskunta Vellikankaan vesihuoltolaitoksen toiminta-

alueen tarkistaminen

Kuopion kaupunki on päivittänyt kunnan vesihuoltolain mukaisen kehittämissuunnitelman.

Pohjois-Savon ELY-keskuksella ei ole huomautettavaa Vesiosuuskunta Vellikankaan toiminta-alueesta.

Toiminta-aluepäätöksen toimittaminen valvontaviranomaisille

Vesihuoltolain mukaisia valvontaviranomaisia ovat Pohjois-Savon ELY-keskus sekä kunnan terveydensuojeluviranomainen ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

- 2) Pohjois-Savon ELY-keskus pyytää Kuopion kaupunkia päätöksen teon jälkeen toimittamaan vesihuoltolaitosten toiminta-alueista tehdyt päätökset liitteineen Pohjois-Savon ELY-keskukselle valitusosoituksin. Päätöksiin on liitettävä toiminta-aluekartat laitoksittain sekä vesihuoltolaitoksen vesi- ja viemärintiverkostojen kartat myös sähköisessä muodossa.

Kunnallisteknisen suunnittelun vastine 24.4.2014

- 1) Pohjois-Soisalon vesijohtoverkosto kytkeytyy toiminnallisesti Kuopion Veden ja Puutossalmen vesiosuuskunnan vesijohtoverkostojen alueisiin. Vedenhankintatarpeiden kehittyessä ja Kuopion maankäytön suunnittelun toteutuessa huolehditaan Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan toimintamahdollisuuksien päivittämisestä noudattamalla Kuopion kaupungin valtuuston 17.6.2013 hyväksymää Kuopion vesihuollon kehittämissuunnitelmaa vuoteen 2020. Suunnitelmassa on linjattu ja esitetty tavoitteita vesihuoltopalveluiden kehittämiseksi lähes koko Kuopion alueelle.
- 2) Kuopion kaupunki toimittaa Pohjois-Savon ELY -keskukselle päätöksenteon jälkeen Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan vesijohtoverkoston toiminta-aluepäätöksen liitteineen sekä osuuskunnan verkostotiedot, mikäli saa ne käyttöönsä Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnalta.

Ympäristö- ja rakennuslautakunnan lausunto 14.11.2013**Lausunto kaupunkiympäristön suunnittelupalveluille / Etelä-Kuopion, Itä-Kallaveden, Karttulan, Pohjois-Soisalon, Pohjois-Tuusniemen ja Vellikankaan vesiosuuskuntien toiminta-alueiden hyväksyminen**

Kaupunkiympäristön suunnittelupalvelut on pyytänyt ympäristö- ja rakennuslautakunnan lausuntoa Etelä-Kuopion, Itä-Kallaveden, Karttulan, Pohjois-Soisalon, Pohjois-Tuusniemen ja Vellikankaan vesiosuuskuntien toiminta-alue-esityksistä. Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella tarkoitetaan aluetta, jolla vesihuoltolaitos huolehtii

vesihuoltopalvelujen toimittamisesta asiakkailleen. Toiminta-alueella sijaitsevalla kiinteistöllä on oikeus ja velvollisuus liittyä laitoksen verkostoihin. Vesihuoltolaitosten toiminta-alueet hyväksyy kunta.

Etelä-Kuopion vesiosuuskunta toimii Sotkanniemen, Pellesmäen ja Vehmasmäen alueella. Toiminta-alue on hyväksytty vuonna 2006. Osuuskunta ottaa talousvetensä Kuopion Veden keskeisen kaupunkialueen verkostosta. Jätevedet johdetaan Kurkimäen jätevedenpuhdistamoon. Talousvesiverkostoon on liittynyt noin 250 kiinteistöä ja jätevesiverkostoon lähes 100 kiinteistöä. Osuuskunta esittää toiminta-alueen laajentamista niille nykyisen toiminta-alueen ulkopuolisille alueille, joille vesi- ja viemäriverkostoa on rakennettu tai ollaan lähivuosina rakentamassa.

Itä-Kallaveden vesiosuuskunta sijaitsee Kurkiharjun, Vaajasalon ja Sikoniemen sekä Vehmersalmen Kirnumäen ja Pinoharjun alueilla. Osuuskunnan toiminta-alue on hyväksytty vuosina 2004 ja 2005. Osuuskunta ottaa talousvetensä Suomen aivotutkimus- ja kuntoutussäätiö Neuronilta ja Kuopion Vedeltä. Jätevedet johdetaan Neuronin ja Vehmersalmen puhdistamoille. Viemäroinnin toiminta-aluetta osuuskunnalla on Kirnumäessä ja Sikoniemessä. Talousvesiverkostoon on liittynyt noin 400 kiinteistöä ja viemäriverkostoon noin 100 kiinteistöä. Osuuskunta esittää toiminta-alueen laajentamista siten, että se käsittäisi jo rakennetut verkostot sekä tavoitteelliset verkostot vuosille 2016 ja 2020.

Karttulan vesiosuuskunta toimii entisen Karttulan kunnan haja-asutusalueella Kuopion Veden verkostojen ulkopuolella. Vesiosuuskunnan toiminta-aluetta on hyväksytty viimeksi vuonna 2012. Talousveden osuuskunta ostaa pääosin Kuopion Vedeltä. Lisäksi sillä on oma vedenottamo Airakselassa. Jätevesiverkostoa on muun muassa Pörönniemellä ja Airakselassa. Jätevedet johdetaan Karttulan ja Suonenjoen puhdistamoille. Talousvesiverkostoon on liittynyt lähes 600 kiinteistöä ja viemäriverkostoon noin 170 kiinteistöä. Osuuskunta esittää jätevesiverkoston toiminta-alueen laajentamista Kuttakosken, Rääpys-Rytyn ja Savikosken alueille. Lisäksi osuuskunta esittää vesijohtoverkoston toiminta-alueen osittaista supistamista niillä alueille, joille vesijohtoverkostoja ei vielä ole rakennettu.

Pohjois-Soisalon vesiosuuskunta toimii Soisalon saaren pohjoisosassa, ja se toimittaa vettä myös Leppävirran kunnan puolelle. Osuuskunnan vedenjakelun toiminta-alue on hyväksytty vuonna 2004. Noin 300 kiinteistöä käsittävä osuuskunta ottaa talousveden Kuopion Veden Tuirankankaan ottamolta. Osuuskunta esittää toimialueensa laajentamista sekä Kuopion Veden toiminta-alueen kanssa päällekkäisen alueen poistamista Ritoniemessä.

Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunta toimii Kuopiossa Mustinlahden, Litmaniemen ja Kohman alueille. Sen toiminta-alue on hyväk-

syttä vuonna 2004. Kuopion puolella olevalle alueelle vesi johdetaan Koillis-Savon Vesi Oy:n Tuusjärven vedenottamosta. Osuuskuntaan on liittynyt yhteensä noin 1000 kiinteistöä, joista Kuopion puolella on yli 200. Osuuskunta esittää toiminta-alueen laajentamista Jänissalo-Ukonlahti-Hevonniemi-Kattilaniemi-alueille.

Vesiosuuskunta Vellikankaan kotipaikka on Rautavaaran kunta, mutta se toimii myös muun muassa entisen Nilsin kaupungin alueella. Vesiosuuskuntaan on liittynyt lähes 500 kiinteistöä. Nilsin kaupungin vuonna 2012 hyväksymässä toiminta-alueen laajennuksessa on ollut virheellinen raja, joka nyt esitetään korjattavaksi.

Esitys

Lautakunta esittää kaupunkiympäristön suunnittelupalveluille lausuntonaan seuraavaa:

- Vuoteen 2020 ulottuvan Kuopion vesihuollon kehittämissuunnitelman mukaan vesihuollon ohjaaminen suurempiin yksiköihin on vesihuoltolaitosten toimintaedellytysten turvaamisen keskeisimpiä tavoitteita. Vesihuoltoa ohjataan suunnitelman mukaan systemaattisesti suurempiin yksiköihin muun muassa avustusten ja toiminta-alueenmenettelyjen kautta. Tavoitteena on, että Kuopion alueella toimii nykyisten 22 vesihuoltolaitoksen sijasta enintään 3–4 vesihuoltolaitosta. Vesihuoltolaitosten ja -yhtymien organisaatioita tulisi
- 1) kehittää muun muassa yhdistämällä pieniä yksiköitä suuremmiksi kokonaisuuksiksi, jotta vesihuoltolaitosten toiminta voidaan turvata sekä toiminnallisella että taloudellisella tasolla. Vesiosuuskuntien toiminta-alueiden muutokset ja laajennukset eivät tältä osin ole vesihuollon kehittämissuunnitelman tavoitteiden mukaisia.
 - 2) Toiminta-alueet tulisi rajata keskitetyn vesihuollon tarpeiden mukaan eikä alueella sijaitsevien yksittäisten kiinteistöjen olosuhteita arvioiden. Toiminta-alueet tulisi rajata kiinteistöjen rajoja pitkin, jolloin toiminta-alueeseen kuuluvat kiinteistöt ovat erotettavissa. Tämä vähentäisi epäselvyyksiä liittymisvelvollisuuden suhteen.

Etelä-Kuopion vesiosuuskunnan toiminta-aluetta on esitetty laajennettavaksi alueelle, jonne osuuskunta on jo rakentanut vesi- ja viemärijohtoverkoston. Laajennusesitykset ovat perusteltuja. Toiminta-alueen sisään jäävän Pellesmäen Vesihuolto Oy:n yhdistämistä Etelä-Kuopion vesiosuuskuntaan tulisi harkita vesijohtoverkoston osalta. Pienten vesiosuuskuntien yhdistämisellä suurempiin voidaan paremmin turvata toiminta erityisesti toiminnallisella tasolla. Esityksessä on esitetty jätevesiverkoston toiminta-alueen hyväksymistä tälle alueelle. Vesijohtoverkoston toiminta-alue valtatie 5 länsipuolella on merkitty epäselvästi lausuntopyynnön liitteenä olevassa kartassa.

Itä-Kallaveden vesiosuuskunnan toiminta-aluetta on esitetty laajennettavaksi alueelle, jonne osuuskunta on jo rakentanut vesi- ja viemärijohtoverkoston. Laajennusesitykset ovat perusteltuja. Lautakunta esittää lisäksi, että Vaajasalon etelärannalla sijaitseva Alahovin viinitila sekä siitä kaakkoon sijaitsevat rantatontit lisätään jäte-

vesiverkoston toiminta-alueeseen. Ranta-alueella sijaitsevat kiinteistökohtaiset jätevesijärjestelmät muodostavat riskin vesistölle.

Itä-Kallaveden vesiosuuskunnan ja Riistaveden kylän vesiosuuskunnan välille jää alue, jonka keskitetyn vesihuollon tarve tulisi selvittää. Tarvittaessa alue tulisi liittää läheisellä alueella toimivaan vesiosuuskunnan toiminta-alueeseen.

Muilta osin lautakunnalla ei ole huomautettavaa toiminta-alerajausten suhteen.

Valmistelija
Eila Pulkkinen
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

Ympäristöjohtaja Lea Pöyhönen
Lautakunta hyväksyy edellä mainitun esityksen.

Päätös Lautakunta yksimielisesti hyväksyi ympäristöjohtajan päätösehdotuksen.

Kunnallisteknisen suunnittelun vastine 7.5.2014

- 1) Kuopion kaupunki edistää vesiosuuskuntien ja -yhtymien toimintojen yhdenmukaistamista ja yhdistymistä. Osuuskunnat ovat juridisesti itsenäisiä yrityksiä, joten osuuskuntien on keskenään suunniteltava ja toteutettava mahdollinen yhdistyminen vesihuoltopalveluiden toimintaedellytysten turvaamiseksi. Korkeimman hallinto-oikeuden päätökseen (KHO:2013:131) perustuen kunta ei voi hyväksyä toiminta-aluetta alueelle, jolla toimii jo samaa palvelua tuottava vesihuoltolaitos. Näin ollen vesiosuuskuntien välinen yhdistyminen on oltava sovittuna ennen toiminta-alueiden muutoksia tai laajennuksia niille alueille, jonne samaa palvelua tuottavalle vesihuoltolaitokselle hyväksytty toiminta-alue. Osuuskuntien esittämät toiminta-alueiden laajennukset ja muutokset ovat vesihuollon kehittämissuunnitelman mukaisia vedenjakelun tai viemäröinnin selvitysalueita.
- 2) Toiminta-alue esitykselle ei ole määrämuotoa, kun alueet ovat rajattu riittävän tarkalle karttapohjalle. Toiminta-alueen rajaaminen kiinteistörajoja pitkin on suositeltavaa. Haja-asutusalueella toiminta-alueen rajaaminen kiinteistörajoja pitkin on haasteellista, koska tilat voivat olla hyvinkin suurikokoisia verrattuna alueeseen, jossa varsinainen verkosto ja verkostoon liitettävä rakennus sijaitsee. Osuuskunnat ovat rajanneet toiminta-alueet pääsääntöisesti kysynnän tai tarpeen mukaan. Osuuskuntien esityksissä yksittäisiä kiinteistöjä ei ole pääsääntöisesti rajattu pois toiminta-alueista.

Leppävirran kunnan teknisen johtajan lausunto 28.10.2013

Lausunto Etelä-Kuopion ja Pohjois-Soisalon vesiosuuskuntien toiminta-alueiden tarkistaminen

Kuopion kaupunki pyytää lausuntoa Etelä-Kuopion vesiosuuskunnan vesijohto- ja jätevesiverkoston ja Pohjois-Soisalon vesi osuuskunnan vesijohtoverkoston toiminta-alueen tarkastamisesta 11.11.2013 mennessä. Asiakirjat ovat nähtävillä 14.10.- 11.11.2013 välisen ajan.

Etelä-Kuopio vesiosuuskunnan vesijohto- ja jätevesiverkoston toiminta-alueen tarkistaminen koskee Leppävirran kunnan puolella olevaa aluetta vähäisessä määrin Humalajoen läheisyydessä.

Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan vesijohtoverkoston toiminta-alueen muutokset sijoittuvat useaan eri kohtaan koskien pääasiassa Ritoniemeä. Muutoksia ei sijoitu Leppävirran kunnan puolelle.

Lausunto

Leppävirran kunnalla on vireillä Oravikoski-Paukarlahti-Kotalahti osayleiskaava, jonne Etelä-Kuopion vesiosuuskunnan toiminta-alue ulottuu. Kyseinen alue on jo aiemmin ollut vesihuollon aluetta. Tällä muutoksella alue osoitetaan myös jätevesiverkoston toiminta-alueeksi, jonka tavoitevuosi on 2020. Leppävirran kunta huomioi osayleiskaavassa toiminta-alueen muutoksen.

- 1) Pohjois-Soisalon vesiosuuskunta ulottuu myös Leppävirran kunnan puolelle Länsi-Saamaisessa. Vesiosuuskunnan toiminta-alueen esittäminen kokonaan lisäisi kartan informatiivisuutta ja osoittaisi selkeästi osuuskunnan koko toiminta-alueen.

Leppävirran kunnalla ei ole huomautettavaa toiminta-alueiden muutosesityksiin.

Leppävirralla 28.10.2013
Virve Wright
tekninen johtaja

Leppävirran kunnanhallituksen lausunto 11.11.2013

§240 Kuopion kaupungin lausuntopyyntö Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan toiminta-alueesta

Kuopion kaupunki pyytää lausuntoa Etelä-Kuopion vesiosuuskunnan vesijohto- ja jätevesiverkoston ja Pohjois-Soisalon vesi osuuskunnan vesijohtoverkoston toiminta-alueen tarkastamisesta 11.11.2013 mennessä. Asiakirjat ovat nähtävillä 14.10.- 11.11.2013 välisen ajan.

Etelä-Kuopio vesiosuuskunnan vesijohto- ja jätevesiverkoston toiminta-alueen tarkistaminen koskee Leppävirran kunnan puolella olevaa aluetta vähäisessä määrin Humalajoen läheisyydessä.

Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan vesijohtoverkoston toiminta-alueen muutokset sijoittuvat useaan eri kohtaan koskien pääasiassa Ritoniemeä. Muutoksia ei sijoitu Leppävirran kunnan puolelle.

Leppävirran kunnalla on vireillä Oravikoski-Paukarlahti-Kotalahti osayleiskaava, jonne Etelä-Kuopion vesiosuuskunnan toiminta-alue ulottuu. Kyseinen alue on jo aiemmin ollut vesihuollon aluetta. Tällä muutoksella alue osoitetaan myös jätevesiverkoston toiminta-alueeksi, jonka tavoitevuosi on 2020. Leppävirran kunta huomioi osayleiskaavassa toiminta-alueen muutoksen.

- 1) Pohjois-Soisalon vesiosuuskunta ulottuu myös Leppävirran kunnan puolelle Länsi-Saamaisessa. Vesiosuuskunnan toiminta-alueen esittäminen kokonaan lisäisi kartan informatiivisuutta ja osoittaisi selkeästi osuuskunnan koko toiminta-alueen.

Leppävirran kunnalla ei ole huomautettavaa toiminta-alueiden muutosesityksiin.

Lisätiedot: Tekninen johtaja Virve Wright (0447906056)
Asiakirjat toimitetaan sähköisinä kokoukseen osallistujille

Kj:n päätösesitys:

Leppävirran kunnalla ei ole huomautettavaa toiminta-alueiden muutosesityksiin.

Päätös:

Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Kunnallisteknisen suunnittelun 7.5.2014 vastine Leppävirran teknisen johtajan 28.10.2013 ja kunnanhallituksen lausuntoon 11.11.2013

- 1) Toiminta-aluepäätökset ovat kunnan omia päätöksiä. Kunta hyväksyy alueellaan toimivalle vesihuoltolaitokselle toiminta-alueen ja tarvittaessa muuttaa sitä. Kuopion kaupungilla ei ole tietoa siitä, missä laajuudessa Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnalle on hyväksytty vesijohtoverkoston toiminta-alue Leppävirran kunnan puolelle. Edellä mainittujen seikkojen vuoksi toiminta-alueen esittäminen myös toisen kunnan puolella voi johtaa virheellisiin toiminta-alueisiin erityisesti toisen kunnan puolella.

Pohjois-Savon ELY-keskuksella on tiedossa laitospäätös, ajantasainen toiminta-aluekokonaisuus, koska toiminta-aluepäätökset on toimitettava päätöksen teon jälkeen valvontaviranomaisena toimivalle Pohjois-Savon ELY-keskukselle.

Kuopion Vesi Liikelaitoksen kirje 6.11.2013 Vesiosuuskuntien toiminta-alueiden tarkistukset

Kaupunkiympäristön suunnittelupalvelut on pyytänyt Kuopion Vesi Liikelaitokselta (jäljempänä Kuopion Vesi) lausuntoa Karttulan, Itä-Kallaveden ja Etelä-Kuopion vesiosuuskuntien vesijohto- ja jätevesiviemäriverkostojen sekä Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan vesijohtoverkoston toiminta-alueiden tarkistuksista aineiston nähtävilläolonaikana 14.10.-11.11.2013.

Nähtävilläolokataulu on liian tiukka Kuopion Veden lausunnon antamista varten. Kuopion Veden lausunnot ko. tarkistuksista on mahdollista antaa aikaisintaan tammikuun lopussa 2014, jotta toiminta-alue-esityksiin liittyvät välttämättömät tarkastelut ehditään tehdä. Lausunnon antamiseen ei ole voitu varautua ennalta, sillä asiasta ei ole oltu yhteydessä Kuopion Veteen ennen tarkistusten asettamista nähtäville. Ko. toiminta-alueiden tarkistuksia ei tule hyväksyä ennen kuin Kuopion Vesi on antanut niistä lausunnot. Lausunnot tulee antamaan Kuopion Vesi Liikelaitoksen johtokunta.

Ko. vesiosuuskuntien toiminta-alueiden laajentumisella on vaikutusta Kuopion Veden toimintaan. Kaikki osuuskunnat ostavat vettä Kuopion Vedeltä ja osa toimittaa jätevettä Kuopion Veden jätevedenpuhdistamoille. Toiminta-alue-esitysten oletuksena ilmeisesti on, että Kuopion Vesi toimii myös jatkossa vastaavassa roolissa. Kuopion Veden mahdollisuudet toimia tässä roolissa osuuskuntien toiminta-alueiden laajentuessa on kuitenkin ensin selvitetävä ja se edellyttää mm. Kuopion Veden vedenottamoiden ja jätevedenpuhdistamoiden kapasiteettitarkasteluja sekä osittaista verkostojen mallintamista. Lisäksi asia vaatii toiminta- sekä kustannusjakoperiaatteiden tarkastelua erityisesti niillä alueilla, joissa vedenottamoiden ja puhdistamoiden kapasiteetit ovat rajalliset.

1) Em. tarkasteluja varten Kuopion Vesi tarvitsee **pikaisesti** seuraavat nähtävilläolomateriaalissa puutteellisesti esitetyt lähtötiedot jokaisen osuuskunnan osalta erikseen:

- selkeämmät kartat, joista käy ilmi, mikä on osuuskunnan nykyistä toiminta-aluetta ja mikä laajennusta/muutosta aikaisempaan
- näkemykset ajatelluista liittymiskohdista Kuopion Veden vesijohtoihin ja jätevesiviemäriin
- tiedon nykyisestä vesimäärästä ja arvion tulevaisuuden vesimäärästä (maksimiarvo)
- tiedon nykyisestä jätevesimäärästä ja arvion tulevaisuuden jätevesimäärästä (maksimiarvo), joissa on huomioitu myös vuotovedet
- vesi- ja jätevesimäärät esitettynä liitoskohdittain, jos ajateltuja liitoskohtia Kuopion Veden verkostoihin on useita

Tiedot pyydetään toimittamaan seuraavasti:

- Karttulan vesiosuuskunnan tiedot suunnitteluinsinööri Jarmo Laaksoviidalle
- Itä-Kallaveden ja Pohjois-Soisalon vesiosuuskuntien tiedot suunnitteluinsinööri Heli Martikaiselle ja
- Etelä-Kuopion vesiosuuskunnan tiedot suunnitteluinsinööri Hanna Reijoselle.

Yhteyshenkilönä asiassa toimii tarvittaessa suunnittelupäällikkö Marja Stjerna.

Kirsi Laamanen
Toimitusjohtaja

Kunnallisteknisen suunnittelun vastine 25.4.2014

- 1) Toiminta-alue esitykselle ei ole määrämuotoa, kun alueet ovat rajattu riittävän tarkalle karttapohjalle. Lausunto- ja nähtävinäoloaineisto on oltava kaikille osapuolille sama. Laitoksen omia tietoja ovat nykytilaselvitykset ja muut raportit, jotka ovat laitostoimintaa ja sen johtamista. Osa tiedoista on osittain myös asiakkaille kuuluvaa informaatiota.

Kuopion Vesi ei ole viranomainen toiminta-alueasian käsittelyssä. Vesihuoltolain mukaisia valvontaviranomaisia ovat ELY-keskus sekä kunnan ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaiset. Kuopion Vettä on kuultu samoin kuin muitakin asiaan paneutuneita naapurikuntia, vesihuoltolaitoksia tai asiakkaita. Tarvittavien tietopyyntöjen pitäisi olla vesihuoltolaitosten normaalia yhteistyötä.

Kuopion Vesi Liikelaitoksen johtokunnan päätös 29.1.2014 §5 Vesiosuuskuntien toiminta-alueiden tarkistukset

Tiivistelmä

Kaupunkirakennelautakunta on pyytänyt Kuopion Vesi Liikelaitokselta (jäljempänä Kuopion Vesi) lausuntoa Itä-Kallaveden, Pohjois-Soisalon, Karttulan ja Etelä-Kuopion vesiosuuskuntien toiminta-alueiden tarkistuksista. Toiminta-alue-esitykset ovat olleet nähtävillä loka-marraskuussa 2013. Kuopion Vesi on pyytänyt lisäaikaa lausunnon antamiseen tammikuun 2014 loppuun saakka, sillä lausunnon valmistelu on edellyttänyt laajahkoja tarkasteluja Kuopion Veden toiminta-alueella Vehmersalmella, Karttulassa ja Kurkimäessä. Kuopion Vesi toimii ko. vesiosuuskuntien pääasiallisena veden-toimittajana ja jätevesienvastaanottajana.

Ko. osuuskuntien toiminta-alueet on rajattu laajoiksi ja alueiden toteutuminen esitysten mukaisesti asettaa merkittäviä haasteita Kuopion Vedelle, kaupungille ja ko. osuuskunnille. Kuopion Veden osalta haasteet ovat osittain jopa sellaisia, että niihin ei voida vastata osuuskuntien tavoiteaikataulussa. Ko. alueilla Kuopion Veden

verkostot ja laitosten kapasiteetit ovat rajalliset ja mitoitettu pääasiassa kirkonkylien tarpeisiin. Kuopion Vedellä ei ole kaikilta osin mahdollisuutta toimittaa ko. vesiosuuskunnille toiminta-alueesitysten edellyttämiä lisäpalveluja ilman lisäinvestointeja. Lisäksi yhteisenä ongelmana kaikkien osuuskuntien osalta on se, etteivät ne ole allekirjoittaneet edes nykytilannettaan vastaavia palvelusopimuksiaan Kuopion Vedeltä ostamistaan palveluista.

Johtokunnalle esitetään, että se antaa esityksen mukaisen selvityksen lausuntonaan ko. olevien vesiosuuskuntien toiminta-alueesityksistä.

Asian taustaa

Kaupunkirakennelautakunta on pyytänyt Kuopion Vesi Liikelaitokselta (jäljempänä Kuopion Vesi) lausuntoa Itä-Kallaveden, Pohjois-Soisalon, Karttulan ja Etelä-Kuopion vesiosuuskuntien toiminta-alueiden tarkistuksista. Aineisto on ollut nähtävillä ajalla 14.10.-11.11.2013. Toiminta-alueesitysten oletuksena on ollut, että ko. osuuskuntien vedentoimittajana ja jätevesienvastaanottajana toimii pääsääntöisesti Kuopion Vesi.

- 1) Kuopion Vesi on ilmoittanut nähtävilläoloaikana (kirje 6.11.2013), että lausunnon valmisteluun tarvitaan lisää aikaa, koska lausunnon antaminen ko. asioista on edellyttänyt mm. Kuopion Veden vedenottamoiden, verkostojen sekä jätevedenpuhdistamoiden kapasiteetti- ja mitoitustarkasteluja sekä ko. osuuskuntien sopimustilanteen tarkistamista. Lausunnon valmistelu on ollut työlästä, sillä nähtävilläoloaineisto on ollut suppea ja osittain myös vaikeasti tulkitettava. Em. tarkasteluja varten olisi tarvittu tarkempia tietoja mm. osuuskuntien nykyisistä ja tulevaisuuden vesi- ja jätevesimääristä, suunnitelluista liittymiskohdista Kuopion Veden vesijohto- ja jätevesiviemäriverkostoihin sekä selkeämmät kartat, joista olisi käynyt ilmi, mikä on osuuskunnan nykyistä toiminta-aluetta ja mikä laajennusta tai muutosta aikaisempaan. Tietojen tarkennusta on pyydetty lisääkikirjeen yhteydessä kaupunkiympäristön palvelualueen suunnittelupalveluilta. Tarkempia tietoja ei kaikilta osin kuitenkaan ole saatu, joten lausunto on valmisteltu osittain puutteellisin tiedoin.

Kuopion Vesi Liikelaitoksen lausunto

Kuopion Vesi esittää kaikkien ko. vesiosuuskuntien toiminta-alueesityksiä koskien näkemyksensä seuraavaa:

Toiminta-alueiden laajentumisen haasteet Kuopion Vedelle

- 2) Kaikkien ko. vesiosuuskuntien toiminta-alueet sijoittuvat maaseututaajamissa sijaitsevien Kuopion Veden vedenottamoiden ja jätevedenpuhdistamoiden piiriin. Maaseututaajamissa vedenottamoiden, vesihuoltoverkostojen sekä jätevedenpuhdistamoiden mitoitukset ovat rajalliset ja rakennettu pääasiassa kirkonkylien tarpeisiin. Mitoituksissa ei ole huomioitu laajasti ympäröivien haja-asutusalueiden

tarpeita, koska ko. alueilla keskitetty vesihuolto on valtakunnallises-
tikin erityisesti jätevesiviemäröinnin osalta vielä melko uusi asia.

- 3) Kuopion Veden ensisijainen tehtävä on huolehtia oman toiminta-
alueensa vesihuollon tarpeista ja vasta sen jälkeen tarjota palveluja
toiminta-alueen ulkopuolisten alueiden tarpeisiin. Taajamien ve-
denottamoiden vedenlaatua ei voi vaarantaa liiallisella vedenotolla
eikä jätevedenpuhdistamoiden ympäristölupien puhdistusvaatimuk-
sia ylittää. Osuuskuntien tulee varautua selvittämään laajenevien
toiminta-alueidensa tarpeisiin myös vaihtoehtoisia ratkaisuja Kuopi-
on Vedeltä ostettaville palveluille. Lisäksi osuuskuntien tulee varau-
tua myös omassa verkostossaan vedenjakelun ja jätevesiviemäröin-
nin toimintavarmuutta kokonaisuutena parantaviin tai ongelmia
poistaviin toimenpiteisiin, kuten paineenkorotukseen, veden väli-
rastointiin ja jätevesien osalta virtaamien tasaukseen, jäteveden esi-
käsittelyyn sekä hajujen poistoon.
- 4) Kuopion Vesi toimittaa tällä hetkellä kaikille ko. vesiosuuskunnille
vettä ja ottaa jätevesiä vastaan kaikilta muilta paitsi Pohjois-
Soisalon vesiosuuskunnalta. Vesiosuuskunnille on valmisteltu nykyi-
sen toiminnan osalta yleisesti hyväksytyihin vakiosopimusmalleihin
pohjautuvat vedentoimitus- ja jätevesienvastaanottosopimukset. So-
pimukset ovat olleet tutustuttavana osuuskunnilla, mutta osuuskun-
nat eivät ole allekirjoittaneet sopimuksia. Toiminta-
- 5) aluelausunnon valmistelun aikana on käynyt ilmi, että yksi ko. ve-
siosuuskunnista on liittänyt jätevesiviemäriinsä Kuopion Veden jäte-
vesiviemäriin ja myös johtanut ko. viemäriin jätevesiä jo usean vuo-
den ajan ilman, että asiasta on ilmoitettu Kuopion Vedelle. Ko. jäte-
vedet eivät ole näin ollen tulleet laskutuksen piiriin. Lisäksi toinen
vesiosuuskunta on mahdollisesti johtanut osan jätevesistään Kuopion
Veden viemäriin sovitun mittauspaikan ulkopuolelta, jolloin myös-
kään ko. jätevedet eivät ole tulleet laskutuksen piiriin.
- 6) Kuopion Vesi on kaupungin omistamana liikelaitoksena tiedostanut
vastuunsa myös vesiosuuskuntien toiminta-alueilla asuvista kuntalai-
sista ja toimittanut osuuskunnille palveluja, vaikka palvelusopimuk-
set ovat olleet osuuskuntien taholta allekirjoittamatta. Koska ko.
toiminta-alueiden laajentuminen pohjautuu pääasiassa Kuopion Ve-
deltä ostettavien palvelujen varaan, Kuopion Vesi pitää välttämät-
tömänä, että palvelusopimukset tehdään kirjallisesti ja saatetaan pi-
kaisesti ajan tasalle. Asianmukaiset palvelusopimukset ovat edelly-
tyksenä sekä Kuopion Veden toiminta-alueen että osuuskuntien
toiminta-alueiden asiakkaiden palveluiden turvaamiseksi ja kohtuut-
tomien tilanteiden, kuten palveluiden keskeyttämisen, välttämiseksi.
Menettely varmistaa lisäksi sen, että kaikkien Kuopion alueella toi-
mivien vesiosuuskuntien kohtelu voi olla tasapuolista.
- 7) **Kuopion Vesi esittää, että kaupunginhallitus edellyttää ennen
ko. vesiosuuskuntien toiminta-alueiden hyväksymistä, että
osuuskunnat saattavat palvelusopimuksensa Kuopion Veden
kanssa kuntoon.**

Toiminta-alueiden laajentumisen haasteet kaupungille

- 8) Keskitetty vesihuolto ohjaa merkittävästi tulevaisuuden rakentamista tuoden paineita myös kaupungille näillä alueilla tarjottavista palveluista. Vesiosuuskuntien toiminta-alueet on ko. toiminta-alueesityksissä rajattu hyvin laajoiksi ja on mahdollista, että vesihuolto alkaa rakennettavien verkostojen myötä ohjata toiminta-alueiden maankäyttöä, pahimmillaan jopa vastoin alueen kaavoitusta. Vaarana voi tällöin olla, että Kuopion maankäytön suunnittelu pirstaloituu ja Kuopion maaseutualueet ovat keskenään eriarvoisessa asemassa. Lisäksi vaarana voi olla, että rakennettavat verkostot vaikeuttavat ko. alueiden mahdollista myöhempää asemakaavoitusta.
- 9) **Kuopion Vesi esittää, että esitysten mukaiset osuuskuntien toiminta-alueet tarkastellaan vielä strategisen maankäytön suunnittelussa ja asemakaavoituksessa ennen toiminta-alueiden hyväksymistä.**

Toiminta-alueiden laajentumisen haasteet osuuskunnille

- 10) Toiminta-alueiden laajentumisen myötä vesiosuuskuntien verkostojen pituus kasvaa merkittävästi ja myös verkostojen huolto ja kunnossapito tulevat vaatimaan yhä enenevässä määrin osaamista sekä ympärivuorokautisia valmiuksia. Kuopion Veden näkemyksen mukaan pitkien siirtojohtojen ja vesistöön sijoittuvien johto-osuuksien (erityisesti paineviemärien) huolto ja kunnossapito on haasteellista ja mm. vuotojen havaitseminen voi olla hankalaa. Myös ympäristöä häiritseviä hajuongelmia on esiintynyt erityisesti osuuskunnan paineviemärointijärjestelmän liittymiskohdassa Kuopion Veden viemäriin. Lisäksi jätevesiviemäroinnin perustuminen osuuskuntien alueilla pelkästään paineviemärointiin edellyttää erityisosaamista sekä kiinteistöjen omistajilta (kiinteistöpumppaamot) että osuuskuntien vastuuhenkilöiltä.
- 11) **Kuopion Vesi esittää, että kaupunginhallitus laajentaa osuuskuntien toiminta-alueita maltillisesti, jotta nopeasti kasvavien verkostojen ylläpito ei käy osuuskunnille ylivoimaiseksi.**

Toiminta-alue-esityskohtaisina näkemyksinään Kuopion Vesi esittää asiasta seuraavaa:

Itä-Kallaveden ja Pohjois-Soisalon vesiosuuskuntien toiminta-alueesitykset

Itä-Kallaveden vesiosuuskunnan vesijohtoverkoston toiminta-alue sijaitsee Vehmersalmen taajaman ja Ranta-Toivalan välisellä alueella. Osuuskunnan vesijohtoon on liittynyt noin 400 kiinteistöä ja vesijohtoverkoston pituus on noin 190 kilometriä. Osuuskunta ostaa suurimman osan talousvedestään Kuopion Vedeltä. Osuuskunnan jätevesiviemärin toiminta-alue sijaitsee Vaajasalossa ja Vehmersal-

men Kirnumäessä. Osuuskunnan viemäriin on liittynyt Kirnumäen alueella noin 50 kiinteistöä ja jätevesiviemäriverkoston pituus ko. alueella on noin 15 kilometriä. Kirnumäen alueen jätevedet johdetaan Kuopion Veden Vehmersalmen jätevedenpuhdistamolle. Kuopion Veden palvelusopimukset vedentoimittamisesta ja jätevesien vastaanottamisesta ovat osuuskunnan taholta allekirjoittamatta.

Itä-Kallaveden vesiosuuskunta on esittänyt toiminta-alueensa laajentamista Vehmersalmen taajaman ja Kirnumäen väliselle alueelle sekä taajaman pohjoispuolelle. Molempien alueiden rakentamisen tavoitevuosi on 2016. Taajaman pohjoispuolen osalta osuuskunnalla on jo käynnissä suunnitteluhanke, jonka mukaan alueelle on tarkoitus rakentaa vesijohtoverkosta 142 kiinteistöä ja jätevesiviemäriä 82 kiinteistöä varten. Osa suunnittelualueen talousvedestä on tarkoitus ostaa Kuopion Vedeltä ja osa Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnalta. Alueen kaikki jätevedet on tarkoitus johtaa Vehmersalmen puhdistamolle. Alueen jätevesimäärä on noin 33-77 m³/vrk.

- 12) Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan toiminta-alue sijaitsee Vehmersalmella Soisalon saarella. Osuuskunnalla on vain vesijohtoverkosta. Osuuskuntaan on liittynyt lähes 300 kiinteistöä ja vesijohtoverkoston pituus on noin 200 kilometriä. Osuuskunta ostaa talousveden Kuopion Vedeltä. Kuopion Veden palvelusopimus vedentoimittamisesta on osuuskunnan taholta allekirjoittamatta.
- 13) Pohjois-Soisalon vesiosuuskunta on esittänyt vesijohtoverkostonsa toiminta-alueen laajentamista merkittävästi mm. Kohin alueelle. Laajenemisalueille ei ole esitetty rakentamisen tavoitevuosia.
- 14) Lisäksi osuuskunta on esittänyt, että sen toiminta-alueeseen kuuluva Ritokankaan Lapinvuoren ja Sivuluhdan välinen alue liitetään Kuopion Veden toiminta-alueeseen. Esityksestä ei käy ilmi, onko em. alueelle jo rakennettu vesijohtoverkosta. Osuuskunnalla ei ole esityksen mukaan suunnitelmia keskitetystä jätevesiviemäröinnistä toiminta-alueellaan.
- 15) Kuopion Veden Vehmersalmen toiminta-alueen vesi otetaan Ritokankaan pohjavesialueella sijaitsevilta Tuirankankaan ja Syvähiekan pohjavedenottamoilta, joilta toimitetaan talousvettä myös Itä-Kallaveden ja Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnille. Vedenottoluvat oikeuttavat ottamaan Vehmersalmen ottamoilta vettä yhteensä noin 980 m³/vrk. Vedenottamoiden tuotto on kuitenkin ottolupien mukaisia vesimääriä huomattavasti alhaisempi. Veden laatua vaarantamatta ottamoilta voidaan pumpata vettä keskimäärin vain noin 300 m³/vrk. Suuremmat ottomäärät voisivat käynnistää alueella rantaimetytymisen, mikä vaikuttaisi ottamoilta saatavan veden laatuun. Vedenottokaivot sijaitsevat rannan välittömässä läheisyydessä ja veden viipymäajat rantaimetytyksessä jäisivät hyvin lyhyiksi, mistä johtuen ottamoiden raakaveden laatu muuttuisi nykyisestä. Veden laadun muutos lisäisi myös veden käsittelytarvetta.

- 16) Kuopion Veden Vehmersalmen toiminta-alueen vedenkulutus on tällä hetkellä noin 110 m³/vrk ja tulevaisuudessa arviolta noin 180-240 m³/vrk, jos Ritoniemen lomakylän asemakaavoitushanke etenee. Itä-Kallaveden vesiosuuskunnan vedenkulutus on ollut noin 70 m³/vrk ja Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan välillä 90-150 m³/vrk. Kuopion Vesi on sopimusluonnoksissa sitoutunut toimittamaan vettä Itä-Kallaveden vesiosuuskunnalle 50 m³/vrk ja Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnalle 90 m³/vrk. Molempien osuuskuntien vedenkulutus on ylittänyt sopimusluonnosten mukaiset vesimäärät.
- 17) **Kuopion Vesi voi tällä hetkellä sitoutua toimittamaan ko. osuuskunnille Vehmersalmen vedenottamoilta vettä em. sopimusluonnosten mukaiset määrät sen jälkeen, kun sopimukset on molemmin puolin allekirjoitettu. Molemmat osuuskunnat ovat jo ylittäneet em. määrät, joten osuuskuntien tulee varautua hankkimaan toiminta-alue-esitystensä mukaisille laajennusalueille talousvettä muualta kuin Kuopion Veden Vehmersalmen vedenottamoilta. Kuopion Vesi esittää, että kaupunginhallitus edellyttää Itä-Kallaveden ja Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnilta selvitystä siitä, mistä esitysten mukaisille laajennusalueille toimitetaan talousvettä ennen kuin ko. osuuskuntien toiminta-alueet hyväksytään.**
- 18) **Jos Vehmersalmen vedenottamolta tulevaisuudessa laajennetaan, Jänneniemen vedenottamolta rakennetaan siirtovesijohdotyhteys Vehmersalmelle tai Vehmersalmen vedenjakelun turvaamiseksi tehdään muita toimenpiteitä, Kuopion Veden mahdollisuudet toimittaa lisävettä ko. osuuskuntien tarpeisiin paranevat. Hankkeita ei ole kuitenkaan vielä tarkemmin ajoitettu Kuopion Veden investointiohjelmassa, joten niiden toteutumiseen voi mennä aikaa. Osuuskuntien on lisäksi syytä varautua osallistumaan em. Kuopion Veden hankkeiden investointi- ja käyttökustannuksiin, jos hankkeet hyödyttävät myös osuuskuntia.**

Kuopion Veden Vehmersalmen toiminta-alueen jätevedet käsitellään Vehmersalmen jätevedenpuhdistamolla. Puhdistamolle johdetaan jätevesiä myös Itä-Kallaveden vesiosuuskunnan toiminta-alueelta. Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnalla ei ole keskitettyä jätevesiviemärintä. Kuopion Veden Vehmersalmen jätevedenpuhdistamon mitoitusvirtaama on 300 m³/vrk ja mitoituskuormat biologiselle hapenkulutukselle 90 kg/vrk ja fosforille 3,2 kg/vrk. Puhdistamolle johdetaan jätevettä noin 130 m³/vrk ja ainekuormat ovat olleet biologisen hapenkulutuksen osalta noin 50 kg/vrk ja fosforin osalta vajaat 2 kg/vrk. Kuopion Vesi on sopimusluonnoksessa sitoutunut vastaanottamaan jätevesiä Itä-Kallaveden vesiosuuskunnan alueelta 5 m³/vrk. Osuuskunnan toiminta-alue-esityksessä on kuitenkin kerrottu, että osuuskunnan jätevesiviemäriin on liittynyt 50 taloutta, joten voidaan olettaa, että Kuopion Veden viemäriverkostoon johdettava jätevesimäärä ylittää huomattavasti sopimus-

luonnoksen mukaisen määrän. Kuopion Veden lausunnon valmistelun aikana on selvinnyt, että osuuskunta on johtanut jätevesiä Kuopion Veden viemäriverkostoon jo vuodesta 2007 ilman, että asiasta on ilmoitettu Kuopion Vedelle. Ko. jätevesiviemäriin johdetut jätevedet eivät näin ollen ole tulleet myöskään laskutuksen piiriin. Osuuskunnan alueelta tulevaa jätevesimäärää ei ole huomattu Vehmersalmen jätevedenpuhdistamon virtaamatiedoissa, koska samanaikaisesti lähellä osuuskunnan jätevesiviemäriin liitospaikkaa sijaitsevan Kirnumäen sairaalan jätevesimäärä on toiminnan supistuessa vähentynyt.

Kuopion Vesi voi sitoutua vastaanottamaan Vehmersalmen alueen vesiosuuskuntien alueilta tavanomaisia yhdyskuntajätevesiä yhteensä enintään 60 m³/vrk sen jälkeen, kun jätevesien vastaanotosta tehty sopimukset on molemmin puolin allekirjoitettu. Itä-Kallaveden vesiosuuskunnan sopimus jätevesienvastaanottamisesta tarkastetaan ajan tasalle, koska jätevesimäärä ei vastaa enää nykytilannetta. On mahdollista, että Vehmersalmen puhdistamolla ei voida ottaa Itä-Kallaveden vesiosuuskunnan jo rakennetun viemäriverkoston alueelta tulevien jätevesien lisäksi enää kaikkia toiminta-alue-esitysten mukaisten laajennusalueiden jätevesiä. Lisäksi on syytä tiedostaa, että jos em. vesiosuuskuntien tarpeisiin varattu jätevesimäärä täyttyy Itä-Kallaveden vesiosuuskunnan alueelta tulevista jätevesistä, puhdistamolla ei ole mahdollista ottaa lainkaan vastaan muiden osuuskuntien alueilta mahdollisesti myöhemmin tulevia jätevesiä.

Vehmersalmen puhdistamon saneeraustarpeen laajempi tarkastelu on ajankohtainen aikaisintaan vuonna 2024, kun puhdistamon ympäristölupaa seuraavan kerran tarkistetaan. Mikäli saneeraustarkastelu on tarpeen aikaisemmin vesiosuuskuntien tarpeiden johdosta, tulee tarkastelu tehdä osuuskuntien kustannuksella. Lisäksi kaikkien osuuskuntien tulee varautua osallistumaan puhdistamon saneerauksen sekä mahdollisten muiden viemäriverkoston toimivuutta parantavien toimenpiteiden investointi- ja käyttökustannuksiin niiltä osin kuin hankkeet hyödyttävät myös osuuskuntia.

- 19) **Pohjois-Soisalon vesiosuuskunta on toiminta-alueesityksessään ehdottanut, että tällä hetkellä sen toiminta-alueeseen kuuluva Ritokankaan Lapinvuoren ja Sivuluhdan välinen alue liitetään Kuopion Veden toiminta-alueeseen. Ko. aluetta ei Kuopion Veden näkemyksen mukaan tule liittää Kuopion Veden toiminta-alueeseen, koska aluetta ei ole asemakaavoitettu. Kaupungin omistaman Kuopion Veden tekniset ja taloudelliset toimintaedellytykset on rakennettu niin, että toiminta keskitetään kaupunkimaiseen asumiseen ja elinkeinotoimintaan tarkoitetuille tiiviin yhdyskuntarakenteen alueille, joille rakennetaan keskitetyn vesihuollon yhteydessä myös muu asemakaavoituksen edellyttämä kunnallistekniikka. Näin vesi-**

huoltopalvelut on mahdollista järjestää kaikille toiminta-alueen asiakkaille asianmukaisesti, tasapuolisesti ja taloudellisesti sekä samalla täyttää kaupungin Kuopion Vedelle asettamat tulostavoitteet.

Karttulan vesiosuuskunnan toiminta-alue-esitys

Karttulan vesiosuuskunnan pääasiallinen toiminta-alue sijaitsee Karttulassa, jossa osuuskunnan vesijohtoon on liittynyt lähes 600 kiinteistöä ja vesijohtoverkoston pituus on yli 200 kilometriä. Osuuskunnan jätevesiviemäriin on liittynyt noin 170 kiinteistöä ja jätevesiviemäriverkoston pituus on yli 50 kilometriä. Osuuskunta ostaa suurimman osa talousvedestä Kuopion Vedeltä ja johtaa Karttulan kirkonkylän ympäristön jätevedet Kuopion Veden Karttulan jätevedenpuhdistamolle. Osuuskunnalla on myös oma vedenotto Airakselassa. Airakselan alueelle vesi otetaan ko. ottamolta ja alueen jätevedet on johdettu puhdistettavaksi Suonenjoelle. Kuopion Veden palvelusopimukset vedentoimittamisesta ja jätevesien vastaanottamisesta ovat osuuskunnan taholta allekirjoittamatta.

Karttulan vesiosuuskunta on esittänyt Karttulan toiminta-alueensa laajentamista vesijohtoverkoston osalta Savikosken ja Rääpys-Rytlyn alueille sekä Vakkakuusen ja Riuttalan alueille. Talousvesi em. alueille on tarkoitus ostaa Kuopion Vedeltä. Rääpys-Rytlyn alueen rakentamisen tavoitevuosi on 2016, Savikosken vuosi 2017, Vakkakuusen vuosi 2020 ja Riuttalan vuosi 2022. Jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueella osuuskunta on esittänyt laajennettavaksi Savikosken, Kuttakosken ja Rääpys-Rytlyn alueille ja jätevedet on tarkoitus johtaa Kuopion Veden Karttulan jätevedenpuhdistamolle. Rääpys-Rytlyn ja Kuttakosken alueiden rakentamisen tavoitevuosi on 2016 ja Savikosken vuosi 2017.

Kuopion Veden Karttulan toiminta-alueen (kirkonkylä, Syvänniemi ja Pihkainmäki) vesi otetaan Mäkrämäen pohjavesialueella sijaitsevalta Hautolahden vedenottamolta. Lisäksi alueelle johdetaan vettä Suonenjoelta sekä keskeiseltä kaupunkialueelta. Hautolahden vedenottamon ottolupa oikeuttaa ottamaan vettä 500 m³/vrk. Suonenjoelta voidaan sopimuksen perusteella johtaa vettä 300 m³/vrk ja keskeisen kaupunkialueen verkostosta saadaan vettä Pihkainmäen alueelle 50-100 m³/vrk.

Kuopion Veden Karttulan toiminta-alueen vedenkulutus on ollut noin 340 m³/vrk. Karttulan vesiosuuskunnalle on toimitettu vettä noin 120 m³/vrk. Sopimusluonnoksessa Kuopion Vesi on sitoutunut toimittamaan osuuskunnan alueelle vettä 170 m³/vrk.

Kuopion Veden Karttulan toiminta-alueen ja Karttulan vesiosuuskunnan kirkonkylän ympäristön toiminta-alueen jätevedet käsitellään Karttulan jätevedenpuhdistamolla. Puhdistamon lietteet kuljetaan jatkokäsiteltäväksi Lehtoniemen puhdistamolle. Puhdistamon

mitoitusvirtaama on 405 m³/vrk sekä mitoituskuorma biologiselle hapenkulutukselle 110 kg/vrk ja fosforille 4,5 kg/vrk. Puhdistamolla käsiteltyjen jätevesien virtaama on vaihdellut suuresti johtuen Kuopion Veden toiminta-alueen jätevesiviemäriverkoston suuresta vuotavuudesta. Vuosina 2010-2013 puhdistamolla on käsitelty jätevetä noin 400 m³/vrk, mutta maksimivirtaama on ollut jopa 1900 m³/d. Puhdistamon ainekuormat ovat olleet biologisen hapenkulutuksen osalta noin 70 kg/vrk ja fosforin osalta noin 3 kg/vrk. Karttulan vesiosuuskunnan alueelta puhdistamolle on johdettu jätevesiä noin 15 m³/vrk. Sopimusluonnoksessa Kuopion Vesi on sitoutunut vastaanottamaan jätevesiä osuuskunnan viemäroidyiltä alueilta 70 m³/vrk. Sopimusluonnoksessa ei ole huomioitu osuuskunnan toiminta-alue-esityksessä mainitun Rääpys-Rytlyn alueen jätevesiä.

Kuopion Vesi voi sitoutua toimittamaan Karttulan vesiosuuskunnalle vettä ja vastaanottamaan jätevesiä osuuskunnan alueilta vedentoimitus- ja jätevesienvastaanottosopimusluonnoksissa mainitut määrät sen jälkeen, kun sopimukset on molemmin puolin allekirjoitettu. Rääpys-Rytlyn alueen jätevesiä ei ole huomioitu em. jätevedenvastaanottosopimusluonnoksessa, eikä alueen jätevesiä ole mahdollisuutta ottaa vastaan Karttulan jätevedenpuhdistamolle osuuskunnan esittämässä aikataulussa. Osuuskunnan tulee näin ollen varautua johtamaan em. alueen jätevedet muualle kuin Karttulan puhdistamolle. Kuopion Vesi esittää, että kaupunginhallitus edellyttää Karttulan vesiosuuskunnalta selvitystä siitä, minne Rääpys-Rytlyn alueen jätevedet on tarkoitus johtaa ennen kuin osuuskunnan toiminta-alue hyväksytään. Jos osuuskunta ei pysty osoittamaan ko. alueen jätevesien käsittelylle vaihtoehtoisia käsittelypaikkaa (muu kuin Karttulan puhdistamo), Rääpys-Rytlyn alueelle ei tule hyväksyä osuuskunnan jätevesiviemäröinnin toiminta-aluetta.

Karttulan puhdistamon ympäristölupaa tarkistetaan seuraavan kerran vuonna 2016. Tarkistuksen yhteydessä selvitetään ympäristölupapäätöksen mukaisesti puhdistamon toimintaedellytykset ja laajennustarpeet sekä toiminnan jatkamiselle mahdolliset vaihtoehtoiset ratkaisut. Samassa yhteydessä selviävät myös Kuopion Veden mahdollisuudet tarjota osuuskunnalle palveluja em. laajemmin. Karttulan vesiosuuskunnan tulee varautua osallistumaan puhdistamon laajentamisen sekä mahdollisten muiden vaihtoehtoisien toimenpiteiden investointi- ja käyttökustannuksiin niiltä osin kuin hankkeet hyödyttävät myös osuuskuntaa.

Etelä-Kuopion vesiosuuskunnan toiminta-alue-esitys

Etelä-Kuopion vesiosuuskunta toimii Vehmasmäen, Ritisenlahden ja Sotkanniemen alueilla. Osuuskunnan vesijohtoon on liittynyt noin 250 kiinteistöä ja vesijohtoverkoston pituus on noin 100 kilometriä.

Osuuskunnan jätevesiviemäriin on liittynyt noin 100 kiinteistöä ja viemäriverkoston pituus on 20 kilometriä. Osuuskunta ostaa talousveden Kuopion Vedeltä ja toimittaa jätevedet puhdistettavaksi Kuopion Veden Kurkimäen jätevedenpuhdistamolle. Kuopion Veden palvelusopimukset vedentoimittamisesta ja jätevesien vastaanottamisesta ovat osuuskunnan taholta allekirjoittamatta.

Etelä-Kuopion vesiosuuskunnan toiminta-alue-esityksen mukaan osuuskunta on jo rakentanut jätevesiviemäriverkostoa toiminta-alueen ulkopuolelle mm. Koijärven alueelle. Lisäksi osuuskunta on esittänyt jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueen laajentamista Pellesmäen Eko-Jokelan alueelle sekä Ritisenlahden ja Sotkanniemen alueille. Eko-Jokelan alueen viemäriverkoston rakentamisen tavoitevuosi on 2014 ja Ritisenlahden sekä Sotkanniemen alueiden vuosi 2020.

Kuopion Veden Kurkimäen toiminta-alueen talousvesi otetaan Kurkimäen taajaman vedenottamolta tai johdetaan alueelle keskeisen kaupunkialueen verkostosta Puutossalmen ja Etelä-Kuopion vesiosuuskuntien verkostojen kautta. Alueen jätevedet puhdistetaan Kurkimäen jätevedenpuhdistamolla ja lietteet kuljetetaan käsiteltäväksi Lehtoniemen jätevedenpuhdistamolle.

Kuopion Veden toiminta-alueen vedenkulutus on noin 80-100 m³/vrk. Etelä-Kuopion vesiosuuskunnan toiminta-alueelle on toimitettu vettä noin 62 m³/vrk. Kuopion Vesi on sopimusluonnoksessa sitoutunut toimittamaan osuuskunnan alueelle vettä 100 m³/vrk.

Kuopion Veden Kurkimäen toiminta-alueen sekä Etelä-Kuopion ja Lievontien vesiosuuskuntien alueiden jätevedet käsitellään Kurkimäen jätevedenpuhdistamolla. Lietteet toimitetaan jatkokäsiteltäväksi Lehtoniemen puhdistamolle. Puhdistamon mitoitusvirtaama on 250 m³/vrk ja mitoituskuorma biologiselle hapenkulutukselle 50 kg/vrk. Puhdistamolle on johdettu jätevesiä keskimäärin noin 130 m³/vrk ja ainekuorma on ollut biologisen hapenkulutuksen osalta noin 40 kg/vrk. Puhdistamolle tuleva jätevesimäärä ja ainekuorma ovat kasvaneet vuodesta 2012 lähtien merkittävästi edellisvuosiin verrattuna. Vuosina 2012-2013 jätevesimäärä on ollut noin 180 m³/vrk ja biologisen hapenkulutuksen ainekuorma jopa noin 60 kg/vrk. Etelä-Kuopion vesiosuuskunnan alueelta on johdettu puhdistamolle jätevesiä mittauksen perusteella noin 24 m³/vrk. Sopimusluonnoksessa Kuopion Vesi on sitoutunut vastaanottamaan osuuskunnan jätevesiä 20 m³/vrk. Lausunnon valmistelun aikana on käynyt ilmi, että osuuskunta on rakentanut jätevesiviemäriverkostoaan myös nykyisen toiminta-alueensa ulkopuolelle (mm. Koijärven alue) ja ko. alueilta tulevat jätevedet eivät mahdollisesti ole kaikilta osin mittauksen, eivätkä siten myöskään laskutuksen, piirissä. Jo mittauksen piirissä oleva jätevesimäärä ylittää sopimusluonnoksen mukaisen määrän. Osuuskunnan alueilta tuleva jätevesimäärä on kuitenkin em. syistä johtuen mahdollisesti vielä suurempi.

Kurkimäen puhdistamon ympäristölupa on voimassa vuoden 2019 loppuun saakka. Tarkoituksena on, että puhdistamo muutetaan siihen mennessä välipumppaamoksi ja puhdistamolle johdetut jätevedet johdetaan uutta rakennettavaa siirtoviemäriä pitkin puhdistettavaksi Lehtoniemen jätevedenpuhdistamolle. Kuopion Vesi voi ottaa vastaan osuuskunnan alueelta tulevia jätevesiä sopimusluonnoksessa mainittua määrää laajemmin vasta sen jälkeen, kun Vanuvuoren alue on asemakaavoitettu ja alueen kautta on rakennettu jätevesiviemäri vesistön alitse Ala-Pirttiniemeen. Asia on tuotu esille useasti, viimeksi Hiltulanlahden alueen asemakaavatyön yhteydessä. Vanuvuoren kaavoitus on tämän hetkisten tietojen perusteella ajankohtaista vasta vuoden 2025 jälkeen.

Kuopion Vesi voi sitoutua toimittamaan vettä ja vastaanottamaan jätevesiä Etelä-Kuopion vesiosuuskunnan toiminta-alueelta sopimusluonnosten mukaiset määrät sen jälkeen, kun sopimukset on molemmin puolin allekirjoitettu. Talousveden osalta osuuskunnalla on sopimusluonnoksen puitteissa vielä mahdollisuus laajentaa vesijohtoverkostoaan. Jätevesien vastaanoton osalta sopimusluonnoksen mukainen jätevesimäärä on sen sijaan jo käytössä ja mahdollisesti myös ylitetty nykyisen toiminta-alueen ulkopuolelle rakentamisen vuoksi. Etelä-Kuopion vesiosuuskunnan sopimus jätevesienvastaanottamisesta tarkastetaan ajan tasalle, koska jätevesimäärä ei vastaa enää nykytilannetta. Kuopion Vesi ei voi sitoutua vastaanottamaan Etelä-Kuopion vesiosuuskunnan alueelta jätevesiä enää yhtään enempää ennen kuin Vanuvuoren alue on asemakaavoitettu ja alueen runkoviemärit on rakennettu.

Kuopion Vesi esittää, että kaupunginhallitus edellyttää Etelä-Kuopion vesiosuuskunnalta selvitystä siitä, minne Eko-Jokelan, Ritisenlahden ja Sotkanniemen alueiden jätevedet on tarkoitus johtaa ennen kuin osuuskunnan toiminta-alue hyväksytään. Jos osuuskunta ei pysty osoittamaan ko. alueen jätevesien käsittelylle vaihtoehtoja käsittelypaikkaa (muu kuin Kurkimäen puhdistamo), em. laajennusalueille ei tule hyväksyä osuuskunnan jätevesiviemäröinnin toiminta-alueita.

Kunnallisteknisen suunnittelun vastine 6.6.2014

- 1) Toiminta-alue esitykselle ei ole määrämuotoa, kun alueet ovat rajattu riittävän tarkalle karttapohjalle. Lausunto- ja nähtävinäoloaineisto on oltava kaikille osapuolille sama. Laitoksen omia tietoja ovat nykytilaselvitykset ja muut raportit, jotka ovat laitostoimintaa ja sen johtamista. Osa tiedoista on osittain myös asiakkaille kuuluvaa informaatiota.

Kuopion Vesi ei ole viranomainen toiminta-alueasian käsittelyssä. Vesihuoltolain mukaisia valvontaviranomaisia ovat ELY-keskus se-

kä kunnan ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaiset. Kuopion Vettä on kuultu samoin kuin muitakin asiaan paneutuneita naapurikuntia, vesihuoltolaitoksia tai asiakkaita. Tarvittavien tietopyyntöjen pitäisi olla vesihuoltolaitosten normaalia yhteistyötä.

- 2) Vesiosuuskuntia on perustettu 1980-luvulta lähtien, jotta maaseutualueiden asiakkaat saavat vesihuoltopalveluita. Kuopion alueen vesihuoltolaitosten mahdollisia tarpeita vastaavien vesihuoltopalveluiden laajentamistarpeet on osittain esitetty jo vuonna 2003 hyväksytyssä Kuopion seudun alueellisessa kehittämissuunnitelmassa sekä vuonna 2004 hyväksytyssä Kuopion kaupungin ja Vehmersalmien kunnan vesihuollon kehittämissuunnitelmassa.

Viimeisin ja voimassa oleva vesihuoltoa ohjaava strateginen asiakirja, Kuopion vesihuollon kehittämissuunnitelma vuoteen 2020, on hyväksytty Kuopion kaupunginvaltuustossa 17.6.2013. Kuopion Vesi on myös yhtenä toimijana ollut aktiivinen ko. suunnitelman laadintatyössä. Suunnitelman hyväksymisen jälkeen ei ole ilmennyt seikkoja, jonka vuoksi suunnitelman tarkistamiseen olisi tarvetta tai ettei suunnitelmaa tarvitsisi kaikkien osapuolten noudattaa. Kuopion Veden tulee ottaa huomioon koko kaupungin tarve laatiessaan asemakaavoitettavien alueiden vesihuollon yleissuunnitelmia. Viranomaisten tulee toiminnassaan noudattaa lainsäädäntöä. Haja-asutuksen jätevesien puhdistamisen tehostamista koskevat lainsäädäntö (mm. laki vesienhoidosta, ympäristönsuojelulaki) ja sen muutokset ovat yli kymmenen vuotta vanhoja. Jätevesien käsittelyn tehostaminen ei ole enää uusi asia ja tämä on voitu huomioida riittävässä laajuudessa.

- 3) Kuopion kaupunginvaltuusto ei ole määritellyt ja linjannut Kuopion Veden tehtäviä selkeästi. Kaupunginvaltuuston hyväksymässä Kuopion vesihuollon kehittämissuunnitelmassa on kuitenkin Kuopion Veden vastuulle määritelty toimenpiteitä, joiden myötä sen tehtävänä on mm. tuottaa välillisesti palveluita myös niille kuntalaisille, jotka eivät asu Kuopion Veden toiminta-alueella. Suuret laitosten yksikkökoot mahdollistavat tehokkaammat, toimintavarmemmat ja turvallisemmat vesihuoltopalvelut tulevaisuudessa. Taajamien otta-
moissa ja jätevedenpuhdistamoissa on voimassa oleviin lupiin perustuvaa vapaata kapasiteettia myös maaseutualueiden tarpeita varten. Kuopion Vedellä on myös ollut tiedossa haja-asutuksen jätevesihuollon tarpeet, jotka Kuopion Veden olisi tullut huomioida mm. jätevedenpuhdistamoiden lupien tarkistamishakemuksissa.

Kunnan (Kuopion kaupungin) yhtenä tehtävänä on vesihuoltolain (2001/119) mukaan ryhtyä toimenpiteisiin tarvetta vastaavan vesihuoltolaitoksen perustamiseksi, vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen laajentamiseksi tai muun tarpeellisen vesihuollon palvelun saatavuuden turvaamiseksi, jos suurehkon asukasjoukon tarve, ympäristö- tai terveydellistensuojelullisten syyt sitä vaativat. Vesihuoltolaitoksen toiminta-aluepäätöksen tekeminen ei ole sidottu kaavoitustilanteeseen, vaan edellä mainittuihin tarpeisiin.

Vesihuollon yleinen kehittäminen on kunnan tehtävänä, ei yksittäisten vesihuoltolaitosten. Tätä kehittämistehtävää ei voi siirtää vesihuoltolaitoksille. Kuopion kaupunki on selvittänyt vaihtoehtoisia ratkaisuja Kuopion Vedeltä ostettaville palveluille alustavasti mm. vuonna 2009 tehdyssä haja-asutusalueiden vesihuollon yleissuunnitelmaluonnoksessa. Tehdyn suunnitelmaluonnoksen mukaan tarkoituksenmukaisia ja toteuttamiskelpoisia vaihtoehtoisia ratkaisuja ei juurikaan ole. Vesiosuuskunnat vastaavat ja toteuttavat itsenäisesti toimintavarmuuttaan parantavia toimenpiteitä huomioiden lainsäädännön reunaehdot ja vesihuollon kehittämissuunnitelman tavoitteet. Kuopion Vesi ei ole viranomainen, jolla on toimivaltaa määrätä vesiosuuskuntien toimintaa tai toimintatapoja, kuten jätevesien esikäsittelyä tai hajujen poistoa.

- 4) Vesiosuuskunnilla on pääosin olemassa olevat sopimukset Kuopion Veden kanssa. Saatujen tietojen mukaan vesiosuuskunnat eivät ole voineet allekirjoittaa Kuopion Veden tarjoamia uudistettuja sopimuksia, koska sopimusten sisällöstä ei ole päästy kaikilta osin yksimielisyyteen. Sopimusten tulee olla kohtuulliset ja niissä tulee olla tasapuoliset ehdot ja hinnat. Sopimusten tekemiseen tarvitaan molempien osapuolten hyväksyminen, muutoin aiempi sopimus on voimassa.

Vesihuoltolaitosten välisten palvelusopimusten on oltava kunnossa. Tämän vuoksi Kuopion vesihuollon kehittämissuunnitelmassa vuoteen 2020 on kirjattu yhdeksi toimenpiteeksi vesihuoltolaitosten vedentoimittamis- ja jäteveden vastaanottamissopimusten päivittäminen ja yhdenmukaistaminen. Toimenpiteen valmistelun vastuutahona on Kuopion Vesi ja yhteistyötahona omistajaohjaus, kaupunkiympäristön palvelualue ja vesiosuuskunnat.

- 5) Kuopion Vedellä on ollut tieto osuuskuntien tekemästä jätevesiviemäriiitoksesta. Mikäli osuuskunnat eivät ole ilmoittaneet jätevesien johtamisesta Kuopion Vedelle, tulee niiden ilmoittaa ja sopia asia Kuopion Veden kanssa. Jos jätevesien johtaminen ei ole ollut laskutuksen piirissä, on johdettu jätevesimäärä arvioitava ja maksettava takautuvasti Kuopion Vedelle.
- 6) Kuopion kaupungin omistamalla Kuopion Vedellä on yhteistyövastuuta. Kuopion Veden tuleekin toiminnassaan huomioida myös haja-asutusalueiden tarpeita toimimalla ns. tukkuveden myyjänä ja jäteveden vastaanottajatahona. Kuopion Veden on huomioitava sopimusmallia laadittaessa vesihuollon asema välttämättömyyspalveluna siten, että vesihuollon palvelut ovat kuluttajien tai tässä tapauksessa vesihuoltolaitosten välillä saatavilla kohtuullisin ja tasapuolisin ehdoin sekä hinnoin. Kysymys on vesihuoltolaitosten välisestä sopimuksesta. Vesi on välttämättömyyspalvelu, joten palveluiden keskeyttäminen, kuten veden toimitamisen katkaisu on kohtuutonta. Viimekädessä kunnalla (Kuopion kaupungilla) on vesihuoltolain mukainen järjestämisvelvollisuus hy-

väksytyillä toiminta-alueilla. Vesihuoltolaitosten hyväksytyillä toiminta-alueella on oltava verkostoihin perustuvat vesihuoltopalvelut.

- 7) Sopimusten tekemiseen tarvitaan molempien osapuolien (sekä Kuopion Veden että osuuskuntien) hyväksyminen. Vesihuoltolain näkökulmasta Kuopion Vesi Liikelaitos ja vesiosuuskunnat ovat itsenäisiä vesihuoltopalveluita myyviä laitoksia ja näin ovat näin ollen samassa ja yhdenvertaisessa asemassa. Sopimukset on hyvä saattaa ajan tasalle.

Kuopion Veden ja vesiosuuskuntien välisten palvelusopimusten tekeminen ei poista kunnan vastuuta siitä, että osuuskuntien esittämällä toiminta-alueiden laajennuksilla täyttyy jo nyt vesihuollon järjestämisvelvollisuus. Tällöin kunnan on huolehdittava, että ryhdytään toimenpiteisiin tarvetta vastaavan vesihuoltolaitoksen perustamiseksi, vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen laajentamiseksi tai muun tarpeellisen vesihuollon palvelun saatavuuden turvaamiseksi.
- 8) Vesihuoltoa ohjaava strateginen asiakirja, Kuopion vesihuollon kehittämissuunnitelma vuoteen 2020, on hyväksytty Kuopion kaupunginvaltuustossa 17.6.2013. Vesihuollon kehittämissuunnitelmalla on kytkenä maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen suunnittelujärjestelmään, jonka mukaista alueiden käytön suunnittelua se hyödyntää ja täydentää. Suunnitelmissa on kiinnitetty huomiota alueisiin, joilla on voimassa oleva yleiskaava tai asemakaava tai joilla yleiskaavan tai asemakaavan laatiminen on vireillä. Suunnitelmatyössä on ollut mukana mm. strategisen maankäytön suunnittelun, talous- ja strategiapalveluiden, Kuopion Veden sekä luottamushenkilöiden edustajia.
- 9) Vesiosuuskuntien toiminta-alue esityksiä ei ole tarve tarkastella strategisen maankäytön suunnittelussa ja asemakaavoituksessa. Vesihuollon kehittämisen suuntaviivat alustavine aikatauluineen on esitetty valtuuston vuonna 2013 hyväksymässä vesihuollon kehittämissuunnitelmassa vuoteen 2020. Suunnitelman laatimisessa on mukana ollut mm. strategisen maankäytön edustajia. Vesihuollon kehittämissuunnitelman hyväksymisen jälkeen ei ole ilmennyt seikkoja, jonka vuoksi suunnitelman tarkistamiseen olisi tarvetta. Osuuskuntien esittämät toiminta-alueiden laajentumisrajaukset noudattavat pääpiirteissään vesihuollon kehittämissuunnitelmassa esitettyjä vesijohto- tai jätevesiviemäriverkoston selvitysalueiden rajoja. Toiminta-alueiden nähtävilläolokaudena on pyydetty lausuntoa mm. Kuopion kaupungin strategisen maankäytön suunnittelulta. Toiminta-alueiden laajentumiset eivät myöskään sijoitu lähitulevaisuudessa asemakaavoitettaville alueille. Osuuskuntien esittämällä toiminta-alueiden laajennusalueilla täyttyy kunnan vesihuoltolain mukainen vesihuoltopalveluiden järjestämisvelvollisuus asukastarpeen tai ympäristönsuojeluyiden perusteella.
- 10) Kaikilla toiminta-alue esityksen jättäneillä vesiosuuskunnilla on huomattavasti olemassa olevaa vesijohtoverkostoa, joten verkosto-

pituuksien kasvu ei ole merkittävää. Lisäksi osuuskunnilla (Itä-Kallaveden, Karttulan ja Etelä-Kuopion), jotka esittävät jätevesiviemäröinnin toiminta-alueen laajentamista, on jo ennestään jätevesiviemäröintiä. Osuuskunnat hoitavat, kunnossapitävät ja päivystävät omia vesihuoltoverkostojaan. Verkostomäärän lisääntymisellä ei ole oleellista vaikutusta huolto- ja kunnossapitokustannusten suuruuteen. Asiakkaiden määrän lisääntyminen ja suuremmat yksikkökoot mahdollistavat mm. päätoimisten henkilöiden palkkaamisen. Myös osuuskuntien välisen yhteistyön lisääminen ja verkostoituminen on tärkeää toimintaedellytysten turvaamiseksi.

Kuopion Veden ja osuuskuntien käyttämä rakentamistapa poikkeaa toisistaan. Osuuskunnat pyrkivät sijoittamaan verkostot maalle, mutta välillä verkostoja joudutaan asentamaan vesistöön esim. kallioisuuden ja kustannussäästöjen vuoksi. Osuuskunnat toteuttavat jätevesiviemäriverkostat pääsääntöisesti paineviemäröintijärjestelmänä, koska se on edullisempi toteuttaa kuin viettoviemäröinti. Paineviemäröinnissä valumavesien eli vuotovesien pääsy verkostoon on huomattavasti vähäisempi kuin viettoviemäröinnissä. Teknisesti on mahdollista vähentää verkostoissa esiintyviä hajuhaittoja.

- 11) Osuuskuntien esittämällä toiminta-alueiden laajennusalueilla täyttyy kunnan vesihuoltolain mukainen järjestämisvelvollisuus asukastarpeen tai ympäristönsuojelusyiden perusteella. Osuuskunnat kattavat rakentamisesta aiheutuvat kustannukset pääsääntöisesti asiakkailta perittävillä liittymismaksuilla. Osuuskunnat kattavat kokonaan verkostojen ylläpitoon ja käyttöön liittyvät kulut myös asiakkailta perittävillä perus- ja käyttömaksuilla.

Osuuskuntien esittämien toiminta-alueen asukkailla on tarve saada asianmukaiset vesihuoltopalvelut. Jotta asukkaat välttyvät jätevesijärjestelmien kunnostamisesta aiheutuvista turhista (tupla) investoinneista tulee jätevesiviemäröinnin toiminta-alue hyväksyä niille tarvealueille, joissa vielä noudatetaan ns. haja-jätevesiasetuksen määräyksiä. Asetuksen mukainen siirtymäaika päättyy 15.3.2016, jolloin kiinteistökohtaisten jätevesijärjestelmien on täytettävä asetuksen tai ympäristönsuojelumääräysten mukaiset puhdistusvaatimukset.

Vireillä olevalla vesihuoltolain muutoksella voi olla vaikutusta osuuskuntien taloustilanteeseen. Vesiosuuskuntien toiminta-alueiden hyväksymättä jättäminen voi vaarantaa vesiosuuskuntien taloustilanteen, jolloin asianmukaisten vesihuoltopalveluiden toteuttaminen vaikeutuu ja viimekädessä vesihuoltopalveluiden tuottaminen jää kunnan vastuulle. Vesihuoltolakimuutoksen on esitetty tulevan voimaan 1.9.2014 alkaen.

- 12) Saatujen tietojen mukaan Pohjois-Soisalon vesiosuuskunta ei ole voinut allekirjoittaa Kuopion Veden tarjoamaa uudistettua sopimusta, koska sopimuksen sisällöstä ei ole päästy kaikilta osin yksimielisyyteen. Sopimusten tekemiseen tarvitaan molempien osapuolten hyväksyminen, muutoin aiempi sopimus on voimassa.

- 13) Pohjois-Soisalon vesiosuuskunta on rakentanut vesijohtoverkoston mm. Kohin alueelle. Tämän vuoksi rakentamisen tavoitevuoden esittäminen toiminta-alue esityksessä on tarpeetonta. Rakennettu vesijohtoverkoston mahdollistaa kiertoyhteyden ja lisää vedenjakelun toimintavarmuutta, kun vedensyöttö on mahdollista kahdesta suunnasta osalle alueesta.
- 14) Nähtävänä ollut toiminta-aluekartta Ritokankaan Lapinvuoren ja Sivuluhdan väliseltä alueelta on ollut Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan esityksestä poikkeava. Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan esittämän em. vesijohtoverkoston toiminta-alueen poistaminen vesiosuuskunnan toiminta-alueesta on perusteltua myös korkeimman hallinto-oikeuden tekemän päätöksen (KHO:2013:131) nojalla, koska Kuopion Vesi omistaa tosiasiallisesti Ritoniemen alueella olevat vesi- ja viemärijohdot, eikä alueella sijaitse osuuskunnan verkostoja. Ritokankaan Lapinvuoren ja Sivuluhdan välisen alueen liittämistä Kuopion Veden toiminta-alueeseen tarkastellaan myöhemmin. Vesihuoltolaitoksen toiminta-aluepäätöksen tekeminen ei ole sidottu kaavoitustilanteeseen, vaan vesihuoltolain mukaisiin tarpeisiin.
- Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan alueelle sijoittuvat mahdolliset viemäröintialueet on esitetty vesihuollon kehittämissuunnitelmassa vuoteen 2020. Viemäröintialueet sijoittuvat lähinnä Soisalon-saaren Rytökylän ja Puutosmäen alueelle. Mahdollisesta viemäriverkoston toteuttajatahosta tai aikataulusta ei ole tässä vaiheessa tietoa, joten mahdollinen viemäröinnin toiminta-alue tarkastellaan myöhemmin.
- 15) Itä-Suomen vesioikeuden vuosina 1973 ja 1990 myöntämät vedenottoluvat mahdollistavat 980 m³/vrk suuruisen vedenoton Vehmersalmen Syvähiekan ja Tuirankankaan ottamoilta. Ottolupien mahdollistamasta kapasiteetista on käytössä noin 270 m³/vrk. Voimassa olevat luvat mahdollistavat 710 m³/vrk suuremman vedenotomäärän. Pohjois-Soisalon ja Itä-Kallaveden vesiosuuskuntien tarvitsema lisävedentarve huippukulutuksen aikaan on arviolta yhteensä noin 140 - 160 m³/vrk.
- Lisävettä on mahdollista ottaa veden laatua vaarantamatta. Kuopion Veden on mm. Tuirankankaan ottamon lisäksi mahdollista ottaa Syvähiekan vedenotto jatkuvaan käyttöön. Tällä hetkellä Syvähiekan pumpattava vesimäärä on keskimäärin noin 3 m³/vrk. Muita mahdollisia vaihtoehtoja lisäveden saamiseksi koko Vehmersalmen alueelle ovat lisäkaivojen, vesisäiliöiden tai rantaimetyksen vaatiman vedenkäsittelyn rakentaminen. Vedenottokapasiteetin varaaminen Ritoniemen lomakylän asemakaavahankkeen käyttöön on tarpeetonta, koska asemakaavahanke on keskeytetty (kts. kohta 16).
- 16) Kuopion Vesi on arvioinut Vehmersalmen toiminta-alueensa veden tarpeen tulevaisuudessa lisääntyvän nykyisestä noin 70-130 m³/vrk, jos Ritoniemen lomakylän asemakaavoitus hanke etenee. Vesimäärä on lähes vastaava, jota vesiosuuskunnat tarvitsevat jo nyt käyttöön-

sä.

Ritoniemen lomakylän asemakaavahanke on tällä hetkellä keskeytetty ja mahdollisesta jatkotoiminnasta ei ole tietoa. Näin ollen lomakylähankkeen toteutuminen on epävarmaa. Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan osalta vesijohtoverkosto on lähes kokonaan rakennettu, eikä merkittäviä verkostolaajentumisia ole tiedossa. Tällä hetkellä osuuskunnan tarvitsema vesimäärä huippukulutuksen aikaan on noin 150 m³/vrk. Osuuskunnan käyttämä vedenkulutus voi kuitenkin lisääntyä täydennysrakentamisen tai jälkiliittyjien vuoksi. Kuopion Veden tulee tarkastella sopimusluonnoksessa esittämiään vesimääriä, jotta ne ovat riittävällä tasolla osuuskuntien tarpeisiin verrattuna.

- 17) Kuopion Veden Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnalle esittämässä sopimusluonnoksessa on tarjottu osuuskunnan käyttöön 90 m³/vrk vesimäärää. Osuuskunnan nykyinen vedenkulutus on kuitenkin ylittänyt sopimusluonnoksen mukaisen vesimäärän. Osuuskunnan tarvitsema vesimäärä huippukulutuksen aikaan on noin 150 m³/vrk. Kuopion Vesi Liikelaitoksen tulee sopimuksessa sitoutua toimittamaan talousvettä koko Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan tarpeisiin.

Kunta vastaa vesihuollon yleisestä kehittämisestä ja järjestämisestä, ei yksittäiset vesihuoltolaitokset. Kuopion kaupungin kokonaan omistaman Kuopion Veden on ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin myös vesiosuuskuntien tarvitseman vesimäärän tuottamiseksi ja toimittamiseksi. Tarvittavien toimenpiteiden toteuttaminen ei vaadi Kuopion Vedeltä kohtuuttomia kustannuksia. Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan alueella ei sijaitse pohjavesialueita, joista osuuskunnan olisi mahdollista ottaa vettä käyttöönsä. Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnalla olisi mahdollista ostaa ostamasta vettä Kuopion Veden Jänneniemen vettä Puutossalmen vesiosuuskunnan verkoston kautta, mikäli Kuopion Vesi mahdollistaa ko. johto-osuuden käytön. Sopimusten tekemiseen tarvitaan molempien osapuolten hyväksyminen. Muutoin aiempi sopimus on voimassa.

Pohjois-Soisalon vesiosuuskunta on rakentanut jo vesijohtoverkoston lähes kokonaan Pohjois-Soisalon saareen, kuten Kohin alueelle, kuten vesiosuuskunnan jättämässä esityksessä on selostettu. Mikäli Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan vesijohtoverkoston toiminta-alueen laajennusta ei hyväksytä, asettaa se Kuopiossa asuvat kuntalaiset eriarvoiseen asemaan sekä vaarantaa osuuskunnan taloudellisen ja asianmukaisen vesihuoltopalveluiden toteuttamisen.

- 18) Jänneniemen vedenottamon suunnan lisäksi Kuopion Veden Vehmersalmen toiminta-alueelle olisi mahdollista johtaa vettä myös Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnan suunnasta. Tämä johtoyhteys vaatii kuitenkin noin 13 kilometriä pitkän vesijohdon runkolinjan ra-

kentämisen (koko 110 tai 140 mm) Vuorisalon saaren kautta. Alueella on mahdollisia veden käyttäjiä noin 130 kiinteistöä ja yli puolet alueen asukkaista on kiinnostunut liittymään mahdollisesti rakennettavaan vesijohtoverkostoon. Mikäli Kuopion Vesi tarvitsee varavesiyhteyttä Vehmersalmen taajaman käyttöön, tulisi Kuopion Veden osallistua rakennettavan runkolinjan kustannuksiin.

Osuuskunnat maksavat jo tällä hetkellä Kuopion Vedelle käyttömaksua, jossa on mukana Kuopion Veden tekemät investoinnit poistointeen. Kaupunginvaltuuston tulee linjata Kuopion Veden taksarakenne ja mahdolliset kustannustenjaot Kuopion Veden ja vesiosuuskuntien kesken. Hinnoittelussa on huomioitava, että vesihuollosta perittävien maksujen tulee olla läpinäkyvät ja tasapuoliset.

- 19) Nähtävänä ollut toiminta-aluekartta Ritokankaan Lapinvuoren ja Sivuluhdan väliseltä alueelta on ollut Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan esityksestä poikkeava. Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan esittämän em. vesijohtoverkoston toiminta-alueen poistaminen vesiosuuskunnan toiminta-alueesta on perusteltua myös korkeimman hallinto-oikeuden tekemän päätöksen (KHO:2013:131) nojalla, koska Kuopion Vesi omistaa tosiasiallisesti Ritoniemen alueella olevat vesi- ja viemärijohdot, eikä alueella sijaitse osuuskunnan verkostoja. Ritokankaan Lapinvuoren ja Sivuluhdan välisen alueen liittämistä Kuopion Veden toiminta-alueeseen tarkastellaan myöhemmin. Vesihuoltolaitoksen toiminta-aluepäätöksen tekeminen ei ole sidottu kaavoitustilanteeseen, vaan vesihuoltolain mukaisiin tarpeisiin.

Kuopion kaupungin omistaman Kuopion Veden on ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin myös vesiosuuskuntien tarvitseman vesimäärän tuottamiseksi ja toimittamiseksi. Tarvittavien toimenpiteiden toteuttaminen ei vaadi Kuopion Vedeltä kohtuuttomia kustannuksia.

Kuopion Vesi Liikelaitoksen lausunto 30.1.2014

Vesiosuuskuntien toiminta-alueiden tarkistukset / Kuopion Vesi Liikelaitoksen johtokunnan lausunto

Kaupunkirakennelautakunta on pyytänyt lausuntoa Itä-Kallaveden, Pohjois-Soisalon, Karttulan ja Etelä-Kuopion vesiosuuskuntien toiminta-alueiden tarkistuksista. Kuopion Vesi Liikelaitos (myöhemmin Kuopion Vesi) esittää asiasta lausuntonaan seuraavaa:

- Ko. vesiosuuskuntien toiminta-alueita ei tule hyväksyä ennen kuin:
- 1) - osuuskunnat saattavat palvelusopimuksensa Kuopion Veden kanssa kuntoon
 - 2) - esitysten mukaiset toiminta-alue-esitykset on tarkasteltu ja yhteensovitetty kaupungin strategisen maankäytön suunnittelun ja asemakaavoituksen kanssa, jotta vesihuoltoverkostot eivät ala

ohjata asutuksen sijoittumista osuuskuntien toiminta-alueilla kaupungin maankäytön ohjauksen sijaan

- 3) Lisäksi Kuopion Vesi toteaa, että osuuskuntien toiminta-alueita tulee laajentaa maltillisesti, jotta nopeasti kasvavien verkostojen ylläpito ei käy osuuskunnille ylivoimaiseksi.
- 4) Kuopion Vesi ei voi tarjota palveluja osuuskuntien kaikille laajennusalueille. Osuuskuntien tulee selvittää ennen toiminta-alueiden hyväksymistä, mistä laajennusalueille otetaan vesi ja minne ko. alueiden jätevedet johdetaan niiltä osin kuin määrät ylittävät Kuopion Veden kanssa sovitut määrät. Toiminta-alue-esitysten mukaisia laajennusalueita ei tule sisällyttää osuuskuntien toiminta-alueisiin, jos osuuskunnat eivät pysty osoittamaan ko. alueiden vedenhankinnalle ja/tai jätevesien käsittelylle muuta palveluntoimittajaa.
- 5) Kuopion Vesi voi sitoutua toimittamaan ko. osuuskunnille vain palvelusopimusten mukaiset vesimäärät ja vastaanottamaan jätevesimäärät sen jälkeen, kun osuuskunnat ovat allekirjoittaneet sopimukset. Vesi- ja jätevesimäärät ovat osuuskunnille allekirjoitettavaksi jo lähteneiden sopimusluonnosten mukaisesti seuraavat:
 - Itä-Kallaveden vesiosuuskunta, vesi 50 m³/vrk, jätevesi 5 m³/vrk
 - Pohjois-Soisalon vesiosuuskunta, vesi 90 m³/vrk
 - Karttulan vesiosuuskunta, vesi 170 m³/vrk, jätevesi 70 m³/vrk
 - Etelä-Kuopion vesiosuuskunta, vesi 100 m³/vrk, jätevesi 20 m³/vrk

Vehmersalmen alueella toimivien vesiosuuskuntien (Itä-Kallavesi ja Pohjois-Soisalo) alueilta voidaan ottaa em. määrästä poiketen vastaan jätevesiä yhteensä enintään 60 m³/vrk. Em. sopimusten mukaiset vesi- ja jätevesimäärät ylittyvät monilta osin jo nykytilanteessa.
- 6) Osuuskuntien tulee varautua osallistumaan Kuopion Veden laitosten saneerausten ja muiden osuuskuntia hyödyttävien toimenpiteiden kustannuksiin tarpeitaan vastaavan hyödyn suhteessa. Ko. alueilla toimivien laitosten saneerauksia ei ole ajoitettu lähivuosille Kuopion Veden investointiohjelmassa. Jos saneeraushankkeita joudutaan aikaistamaan osuuskuntien tarpeiden vuoksi, tulee osuuskuntien varautua vastaamaan myös suunnittelukustannuksista.
- 7) Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan esittämää Ritokankaan Lapinvuoren ja Sivuluhdan välistä aluetta ei tule liittää Kuopion Veden toiminta-alueeseen.

Tarkemmat ko. asiaa koskevat tarkastelut sekä lausunnon perusteet on esitetty liitteenä.

Kunnallisteknisen suunnittelun vastine 10.6.2014

- 1) Vesiosuuskunnilla on pääosin olemassa olevat sopimukset Kuopion Veden kanssa. Saatujen tietojen mukaan vesiosuuskunnat eivät ole voineet allekirjoittaa Kuopion Veden tarjoamia uudistettuja sopimuksia, koska sopimusten sisällöstä ei ole päästy kaikilta osin yksimielisyyteen. Sopimuksen tulee olla kohtuullinen ja siinä tulee olla tasapuoliset ehdot ja hinnat. Sopimusten tekemiseen tarvitaan molempien osapuolien (sekä Kuopion Veden että osuuskuntien) hyväksyminen. Vesihuoltolain näkökulmasta Kuopion Vesi Liikelaitos ja vesiosuuskunnat ovat itsenäisiä vesihuoltopalveluita myyviä laitoksia ja näin ovat näin ollen samassa ja yhdenvertaisessa asemassa. Sopimukset on hyvä saattaa ajan tasalle.

Kuopion Veden ja vesiosuuskuntien välisten palvelusopimusten tekeminen ei poista kunnan vastuuta siitä, että osuuskuntien esittämällä toiminta-alueiden laajennuksilla täyttyy jo nyt vesihuollon järjestämisvelvollisuus. Tällöin kunnan on huolehdittava, että ryhdytään toimenpiteisiin tarvetta vastaavan vesihuoltolaitoksen perustamiseksi, vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen laajentamiseksi tai muun tarpeellisen vesihuollon palvelun saatavuuden turvaamiseksi.

- 2) Vesihuoltoa ohjaava strateginen asiakirja, Kuopion vesihuollon kehittämissuunnitelma vuoteen 2020, on hyväksytty Kuopion kaupunginvaltuustossa 17.6.2013. Vesihuollon kehittämissuunnitelmalla on kytkentä maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen suunnittelujärjestelmään, jonka mukaista alueiden käytön suunnittelua se hyödyntää ja täydentää. Suunnitelmissa on kiinnitetty huomiota alueisiin, joilla on voimassa oleva yleiskaava tai asemakaava tai joilla yleiskaavan tai asemakaavan laatiminen on vireillä. Suunnitelmatyössä on ollut mukana mm. strategisen maankäytönsuunnittelun, talous- ja strategiapalveluiden, Kuopion Veden sekä luottamushenkilöiden edustajia.
- 3) Kaikilla toiminta-alue esityksen jättäneillä vesiosuuskunnilla on huomattavasti olemassa olevaa vesijohtoverkostoa, joten verkostopituuksien kasvu ei ole merkittävää. Lisäksi osuuskunnilla (Itä-Kallaveden, Karttulan ja Etelä-Kuopion), jotka esittävät jätevesiviemäroinnin toiminta-alueen laajentamista, on jo ennestään jätevesiviemärointiä. Osuuskunnat hoitavat, kunnossapitävät ja päivystävät omia vesihuoltoverkostojaan. Verkostomäärän lisääntymisellä ei ole oleellista vaikutusta huolto- ja kunnossapitokustannusten suuruuteen. Asiakkaiden määrän lisääntyminen ja suuremmat yksikkökoot mahdollistavat mm. päätoimisten henkilöiden palkkaamisen. Myös osuuskuntien välisen yhteistyön lisääminen ja verkostoituminen on tärkeää toimintaedellytysten turvaamiseksi. Osuuskunnat kattavat rakentamisesta aiheutuvat kustannukset pääsääntöisesti asiakkailta perittävillä liittymismaksuilla. Osuuskunnat kattavat kokonaan verkostojen ylläpitoon ja käyttöön liittyvät kulut myös asiakkailta perittävillä perus- ja käyttömaksuilla. Mikäli vesiosuuskuntien esittämiä toiminta-alueiden laajennuksia ei hyväksytä, asettaa se Kuopiossa asuvat kuntalaiset eriarvoiseen asemaan sekä vaarantaa osuuskuntien taloudellisen ja asianmukaisen vesihuoltopalveluiden

toteuttamisen.

- 4) Osuuskuntien esittämällä toiminta-alueiden laajennusalueilla täyttyy kunnan vesihuoltolain mukainen järjestämisvelvollisuus asukastarpeen tai ympäristönsuojelusyiden perusteella

Kunnan tehtävänä on vesihuollon yleinen kehittäminen, ei yksittäisten vesihuoltolaitosten. Tätä kehittämistehtävää ei voi siirtää vesihuoltolaitoksille. Kuopion kaupunki on selvittänyt vaihtoehtoisia ratkaisuja Kuopion Vedeltä ostettaville palveluille alustavasti mm. vuonna 2009 tehdyssä haja-asutusalueiden vesihuollon yleissuunnitelmaluonnoksessa. Tehdyn suunnitelmaluonnoksen mukaan tarkoituksenmukaisia ja toteuttamiskelpoisia vaihtoehtoisia ratkaisuja ei juurikaan ole. Vesiosuuskuntien alueilla ei sijaitse pohjavesialueita, joista osuuskuntien olisi mahdollista ottaa vettä käyttöönsä. Osuuskunnat eivät myöskään omista jätevedenpuhdistamoita, jonne voisivat johtaa jätevettä puhdistettavaksi. Kuopion kaupungin kokonaan omistaman Kuopion Veden on ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin myös vesiosuuskuntien tarvitseman vesimäärän tuottamiseksi ja toimittamiseksi. Tarvittavien toimenpiteiden toteuttaminen ei vaadi Kuopion Vedeltä kohtuuttomia kustannuksia.

- 5) Kuopion Veden tulee tarkastella sopimusluonnoksessa esittämäänsä vesimääriä, jotta ne ovat riittävällä tasolla osuuskuntien asiakkaiden tarpeisiin verrattuna. Kuopion Veden vesiosuuskunnille esittämässä sopimusluonnoksissa on joillekin vesiosuuskunnille tarjottu tarvetta huomattavasti vähäisempää vesimäärää tai jätevesimäärää, joka ei vastaa tarvetta. Kuopion Vesi Liikelaitoksen tulee sopimuksessa sitoutua toimittamaan talousvettä tai vastaanottamaan jätevettä kaikkien vesiosuuskuntien tarvetta vastaavat määrät.

- 6) Osuuskunnat maksavat jo tällä hetkellä Kuopion Vedelle käyttömaksua, jossa on mukana Kuopion Veden tekemät investoinnit poistoihin. Kaupunginvaltuuston tulee linjata Kuopion Veden takarakenne ja mahdolliset kustannustenjaot Kuopion Veden ja vesiosuuskuntien kesken. Hinnittelussa on huomioitava, että vesihuollosta perittävien maksujen tulee olla läpinäkyvät ja tasapuoliset. Kuopion kaupungin kokonaan omistaman Kuopion Veden on ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin myös vesiosuuskuntien tarvitseman vesimäärän tuottamiseksi ja toimittamiseksi. Tarvittavien toimenpiteiden toteuttaminen ei vaadi Kuopion Vedeltä kohtuuttomia kustannuksia.

- 7) Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan esittämän Ritokankaan Lapinvuoren ja Sivuluhdan välisellä alueella em. vesijohtoverkoston toiminta-alueen poistaminen vesiosuuskunnan toiminta-alueesta on perusteltua myös korkeimman hallinto-oikeuden tekemän päätöksen (KHO:2013:131) nojalla, koska Kuopion Vesi omistaa tosiasiallisesti Ritoniemen alueella olevat vesi- ja viemärijohdot, eikä alueella sijaitse osuuskunnan verkostoja. Ritokankaan Lapinvuoren ja Sivuluhdan välisen alueen liittämistä Kuopion Veden toiminta-alueeseen

tarkastellaan myöhemmin. Vesihuoltolaitoksen toiminta-aluepäätöksen tekeminen ei ole sidottu kaavoitustilanteeseen, vaan vesihuoltolain mukaisiin tarpeisiin.

Aurinkorannan Vesi / Yksityishenkilön 11.11.2013 mielipide

Viite: Kaupunkirakennelautakunnan pöytäkirja 09.10.2013 Pykälä 186 (Asianro 3570/14.05.00.01/2013)

Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan toiminta-alueen tarkistaminen

Esitämme Kuopion Kaupunkirakennelautakunnalle, että Aurinkorannan Veden toiminta-alue rajataan nyt pois Pohjois-Soisalon Vesiosuuskunnan toiminta-alueesta, johon meidät virheellisesti on merkitty. Vehmersalmen kunta on 13.10.1986 vahvistanut Aurinkorannan Veden toiminta-alueen (LIITE 1). Pohjois-Soisalon osuuskunnan toiminta-alueita määritettäessä ilmoitimme palaverissa 19.3.2002, ettemme liity kyseiseen vesihuolto-osuuskuntaan (LIITE 2).

Yksityishenkilö
Aurinkorannan Veden vastaava hoitaja

LIITTEET: (Yksityishenkilön mielipiteen 11.11.2013 liitteet ovat asiakirjoissa)

- 1) Luovutuskirja ja kartta Aurinkorannan Veden toiminta-alueesta
- 2) Kutsu neuvonpitoon ja käyty viestintä Vehmersalmen kunnan edustajan kanssa

Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan vastine yksityishenkilön mielipiteeseen 23.11.2013

Pohjois-Soisalon Vesiosuuskunta
Hallituksen kokous 23.2.2014

Ote pöytäkirjasta 1/2014

Aika Sunnuntaina 23.2.2014 klo 17.00
Paikka Räsälän Liittola

Läsnä
Juha Heikkinen, pj Juha Välikangas, Asta Miettinen, Hannu Urkonen,
Pentti Erämetsä, Jussi Kukkola, Heikki Puustinen

Sekä Anja Oksman, sihteeri

1 § Kokouksen avaus
Juha Heikkinen avasi kokouksen.

2 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

3 § Pöytäkirjantarkastajien valinta
Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Pentti Erämetsä ja Jussi Kukkola.

7 § Kuopion kaupungin lausuntopyyntö toiminta-alueasiassa

Yksityishenkilö on jättänyt mielipiteen Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan esittämään toiminta-alueen vahvistamista koskevaan asiaan. Kaupunkiympäristön suunnittelupalvelut / Tapio Räsänen on pyytänyt Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan lausuntoa Kohosen jättämän mielipiteen johdosta. Mielipiteessä esitetään Aurinkorannan 7 kiinteistön poistamista Pohjois-Soisalon Vesiosuuskunnan toiminta-alueesta.

Päätettiin jättää Kuopion kaupungin päätettäväksi toiminta-alueen rajaukset.

10 § Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.55.

VAKUUDEKSI

Juha Heikkinen
puheenjohtaja

Anja Oksman
sihteeri

Olemme tarkastaneet pöytäkirjan ja todenneet sen kokouksen kulun ja päätösten mukaiseksi.

Pentti Erämetsä
pöytäkirjantarkastaja

Jussi Kukkola
pöytäkirjantarkastaja

Kunnallisteknisen suunnittelun 23.4.2014 vastine

Vesihuoltolaitosten toiminta-edellytysten turvaamiseksi Kuopion kaupunginvaltuuston 17.6.2013 hyväksymän vesihuollon kehittämissuunnitelman vuoteen 2020 yhtenä keskeisenä toimenpiteenä on, että Kuopiossa on 3-4 vesihuoltolaitosta vuoteen 2020 mennessä. Tällä hetkellä Kuopiossa toimii yli 30 vesihuoltolaitosta. Aurinkorannan alueen jättäminen pois toiminta-alueesta on vastoin valtuuston päättämän kehittämissuunnitelman tavoitteita.

Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan toiminta-alerajausta ei muuteta yksittäisen kiinteistön osalta siten, että Aurinkorannan alue rajattaisiin pois vesijohtoverkoston alueesta. Aurinkorannan kiinteistöjen omistajista ainoastaan yksi yksityishenkilö on esittänyt Aurinkorannan alueen rajaamista Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan voimassa olevan toiminta-alueen ulkopuolelle. Alue on jo voimassa olevan vesijohtoverkoston toiminta-alueella, jonka Vehmersalmen kunnanvaltuusto on hyväksynyt 20.12.2004. Vehmersalmen kunnan aikana olleen Pohjois-Soisalon toiminta-alueen nähtävilläolokaudena 3.-30.9.2004 ei ole tullut yhtään huomautusta tai mielipidettä, jossa esitettäisiin ns. Aurinkorannan alueen jättämistä Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan vesijohtoverkoston toiminta-alueen ulkopuolelle. Mielipiteen jättäneellä kiinteistöllä on liittymisvelvollisuus vesijohtoverkostoon Vehmersalmen kunnanvaltuuston 2004 tekemän päätöksen nojalla.

Aurinkorannan alueen kiinteistöjen osalta liittymisvelvollisuudesta on korkein hallinto-oikeus antanut 13.3.2013 päätöksen, jonka mukaan ”1. Korkein hallinto-oikeus on tutkinut asian ja hylkää valituksen. Hallinto-oikeuden päätösten ei muuteta. Vesijohtoverkostoon liittämiseksi asetettu määrä-aika pidennetään kuitenkin päättymään 30.11.2013.” Korkeimman hallinto-oikeuden päätöstä kaikki asianomaiset noudattakoot.

Aurinkorannan Vesi / Yksityishenkilön saatekirje 9.5.2014

Aurinkorannan Veden toiminta-alueeseen kuuluvien seitsemän kiinteistöjen omistajat/haltijat.

**VIITE: Kaupunkirakennelautakunnan Pöytäkirja 9.10.2013
Pykälä 186(Asianro 3750/14.05.00.01/2013)
Pohjois-Soisalon Vesiosuuskunnan toiminta-alueen tarkistaminen
Aurinkorannan Veden lähettämä esitys**

Kuopion Kaupunkirakennelautakunta

Olemme lähettäneet esityksemme Kuopion Kaupunkirakennelautakunnalle 11.11.2013 koskien Pohjois-Soisalon Vesiosuuskunnan vesijohtoverkoston toiminta-alueen muutosta. Huomasimme jälkeensä esityksessämme puutteellisuuksia. Siksi olemme korjanneet ja täydentäneet kirjettämme.

Lähetämme sen nyt teille ohessa liitteineen. Liitteessä selvitetään, millä tavoin meidän liittämismme toiminta-alueeseen alun perin tapahtui virheellisessä järjestyksessä, minkä johdosta pyydämme lautakuntaa rajaamaan meidät toiminta-alueen ulkopuolelle.

Aurinkokunnan Veden valtuuttamana

yksityishenkilö
Aurinkorannan Veden vastaava hoitaja

LIITTEET (yksityishenkilön liitteet ovat asiakirjoissa)

- 1) Luovutuskirja ja kartta Aurinkorannan Veden toiminta-alueesta
- 2) Kutsu neuvonpitoon ja käyty viestintä Vehmersalmen kunnan edustajan kanssa
- 3) Selvitys siitä, miten Vehmersalmen Kunnanvaltuuston¹ päätös syntyi virheellisessä järjestyksessä (toimitettu 9.5.2014).

**Yksityishenkilön täydennetty esitys Kuopion kaupunkirakennelautakunnalle
9.5.2013, alkuperäinen esitys lähetetty 11.11.2013**

Aurinkorannan Veden toiminta-alueeseen kuuluvien seitsemän kiinteistön omistajat/haltijat.

**VIITE: Kaupunkirakennelautakunnan Pöytäkirja 9.10.2013
Pykälä 186 (Asianro 3750/14.05.00.01/2013)**

Pohjois-Soisalon Vesiosuuskunnan toiminta-alueen tarkistaminen

Kuopion Kaupunkirakennelautakunta

Esitämme Kuopion Kaupunkirakennelautakunnalle, että Aurinkorannan Veden toiminta-alue rajataan nyt pois Pohjois-Soisalon Vesiosuuskunnan toiminta-alueesta, johon meidät virheellisesti on merkitty. Vehmersalmen kunta on 13.10.1986 vahvistanut Aurinkorannan Veden toiminta-alueen (LIITE 1). Pohjois-Soisalon osuuskunnan toiminta-aluetta määritettäessä ilmoitimme palaverissa 19.3.2002, ettemme liity kyseiseen vesihuolto-osuuskuntaan (LIITE 2).

Aurinkorannan Veden valtuuttamana

Yksityishenkilö

Aurinkorannan Veden vastaava hoitaja

LIITTEET (Yksityishenkilön täydennetyn mielipiteen 9.5.2014 liitteet on asiakirjoissa)

- 1) Luovutuskirja ja kartta Aurinkorannan Veden toiminta-alueesta
- 2) Kutsu neuvonpitoon ja käyty viestintä Vehmersalmen kunnan edustajan kanssa
- 3) Selvitys siitä, miten Vehmersalmen Kunnanvaltuuston¹ päätös syntyi virheellisessä järjestyksessä (toimitettu 9.5.2014).

Kunnallisteknisen suunnittelun 5.6.2014 vastine

Yksityishenkilön 9.5.2014 jättämä täydennetty esitys Kuopion kaupunkirakennelautakunnalle jätetään tutkimatta, koska asiakirjat ovat saapuneet myöhässä.